

RAPORT O STANIE

GMINY HARASIUKI

za rok 2019

**Gmina Harasiuki
ul. Długa 11
37-413 Harasiuki
www.harasiuki.pl**

WSTĘP

Szanowni Państwo.

Raport o stanie gminy jest instytucją prawną, którą ustawodawca wprowadził do przepisów samorządowych nowelizacją ustawy o samorządzie gminnym z dnia 11 stycznia 2018 r., mającą na celu zwiększenie udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania organów publicznych. Raport obejmuje podsumowanie nie tylko działalności Wójta w roku poprzednim, ale całego samorządu Gminy Harasiuki, a w szczególności realizację strategii, polityk i programów oraz uchwał Rady Gminy.

Jako Wójt Gminy każdego roku podejmuję szereg działań mających na celu budowę i rozwój naszej małej ojczyzny, jaką jest samorząd gminny. Ale samorząd to nie urząd gminy. Samorząd gminy to przede wszystkim mieszkańcy, którzy od gminy oczekują zapewnienia realizacji najlepszego poziomu usług publicznych. I to staramy się robić – od inwestowania w drogi, sieci wodociągowo-kanalizacyjne, szkoły, sale gimnastyczne, poprzez zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zdrowia, edukacji, pomoc społeczną, wyposażenie jednostek OSP, aż po organizację różnego rodzaju wydarzeń kulturalnych, festynów czy zawodów sportowych. Coraz więcej uwagi poświęcamy także ochronie środowiska, zwłaszcza ochronie powietrza. Stąd programy dofinansowujące zakładanie instalacji fotowoltaicznych i solarnych oraz modernizację oczyszczalni ścieków czy budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.

Świat wciąż się zmienia, gospodarka globalizuje, a My musimy się do tych zmian dostosować. Tylko wtedy możemy dostarczać usług publicznych na miarę wzrastających oczekiwań. Dokładamy wszelkich starań, aby jakość usług świadczonych przez pracowników Urzędu Gminy i gminnych jednostek organizacyjnych była jak najlepsza, aby Gmina Harasiuki była miejscem ciekawym i nowoczesnym, które zachowuje swój niepowtarzalny urok, a jej mieszkańcy byli zadowoleni. To właśnie zadowolenie mieszkańców jest dla mnie najważniejszym miernikiem zarządzania publicznego.

Niniejszy raport jest zestawieniem najważniejszych danych o Gminie Harasiuki. Stanowi on swoiste kompendium wiedzy o sytuacji finansowej, gospodarczej i społecznej gminy. Dla opracowania raportu szczególnie cenna okazała się wiedza pracowników Urzędu Gminy Harasiuki i jej jednostek organizacyjnych oraz szereg dokumentów będących w ich posiadaniu.

Raport o stanie Gminy Harasiuki za rok 2019 został przygotowany w oparciu o dane ze wszystkich dziedzin obejmujących funkcjonowanie gminy. W raporcie nie oceniam i nie komentuję. Przedstawiam fakty, w możliwie czytelny sposób, aby każdy mógł sobie sam wyrobić opinię o stanie Gminy Harasiuki.

Dlatego zachęcam wszystkich Państwa do rzetelnej lektury niniejszego raportu oraz serdecznie zapraszam do wspólnej dyskusji na sesji absolutoryjnej.

Z wyrazami szacunku

Wójt

/-/ Krzysztof KISZKA

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY.

1.1 Położenie administracyjne.

Gmina Harasiuki jest zlokalizowana w północno- wschodniej części województwa podkarpackiego, przy granicy z województwem lubelskim, w powiecie niżańskim, graniczy z gminami: Jarocin, Ulanów i Krzeszów z województwa podkarpackiego oraz Biłgoraj, Biszczka, Janów Lubelski i Potok Górny z województwa lubelskiego.

Mapa Gminy Harasiuki.

1.2 Powierzchnia.

Powierzchnia Gminy Harasiuki wynosi 168 km² (16 829 ha), co czyni ją największą gminą w powiecie niżańskim. Ponad 65% ogólnej powierzchni gminy zajmują lasy. Istniejące rolnictwo, z uwagi na słabą jakość gleb oraz rozdrobnienie gospodarstw rolnych nie stanowi już podstawy utrzymania się mieszkańców gminy. Pozostałe grunty i nieużytki zajmują łącznie około 35% powierzchni gminy, a szczegółowe zestawienie gruntów przedstawia poniższa tabela:

Powierzchnia geodezyjna (w ha) z tego	16829 ha	100 %
Grunty orne	3 327	19,77%
Lasy	9 006	53,52%
Łąki trwałe	1 273	7,57%
Pastwiska trwałe	867	5,16%
Drogi	276	1,64%
Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	136	0,81%
Nieużytki	195	1,16%
Grunty zadrzewione Lz	2	0,02%
Grunty pod rowami	45	0,27%
Grunty pod stawami	9	0,06%
Tereny kolejowe i inne tereny komunikacyjne	47	0,28%
Użytki kopalne	9	0,06%
Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	14	0,09%
Tereny rekreacyjno- wypoczynkowe	12	0,08%
Tereny zabudowane	66	0,40%
Nieużytki	195	1,16%

Opracowanie własne. Zestawienie powierzchni gruntów na obszarze Gmin Harasiuki.

1.3 Sołectwa.

Sołectwo jest jednostką pomocniczą gminy. Mieszkańcy poszczególnych sołectw tworzą wspólnotę samorządową. Wszystkie sołectwa działają na podstawie statutów uchwalonych przez Radę Gminy Harasiuki. W skład Gminy Harasiuki wchodzi 22 sołectw.

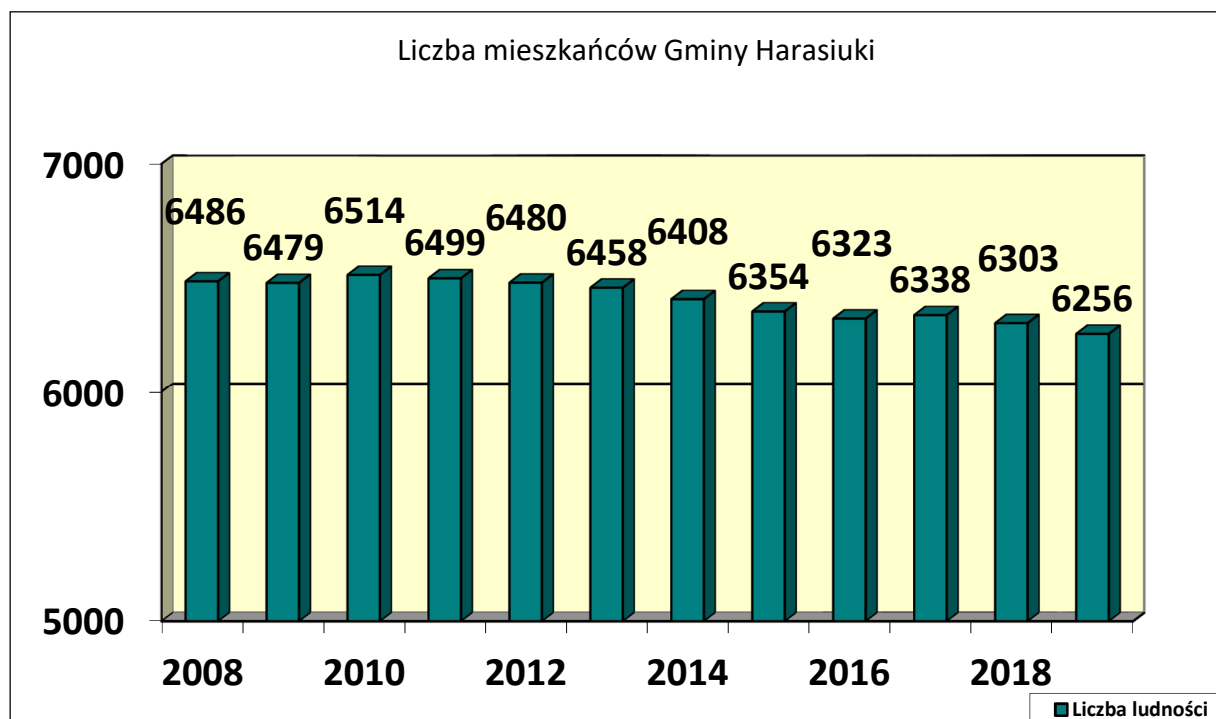
Lp.	Nazwa sołectwa	Powierzchnia w ha	% gminy
1.	DERYLAKI	218	1,30%
2.	BANACHY	566	3,37%
3.	GÓZD	663	3,94%
4.	HARASIUKI	796	4,73%
5.	HUCISKO	515	3,06%
6.	HUTA KRZESZOWSKA	362	2,16%
7.	HUTA PODGÓRNA	373	2,22%
8.	HUTA STARA	4 557	27,08%
9.	HUTA NOWA	691	4,11%

10.	ŁAZORY	1 287	7,65%
11.	MAZIARNIA	630	3,75%
12.	NOWA WIEŚ	1 312	7,80%
13.	KUSZE	360	2,14%
14.	KRZESZÓW GÓRNY	626	3,72%
15.	SIERAKÓW	769	4,57%
16.	RYCZKI	320	1,91%
17.	ŻUK STARY	210	1,25%
18.	WÓLKA	538	3,20%
19.	ROGÓŹNIA	331	1,97%
20.	SZELIGA	311	1,85%
21.	PÓLSIERAKÓW	174	1,04%
22.	ŻUK NOWY	138	0,82%

Opracowanie własne. Sołectwa w Gminie Harasiuki oraz ich powierzchnia na dzień 2019-12-31.

1.4 Ludność.

Na dzień 31 grudnia 2019r. ogólna liczba mieszkańców Gminy Harasiuki zameldowanych na pobyt stały i czasowy, wynosiła **6 256** osoby. Liczba ta z roku na rok stale maleje. W 2019 **zmałała o 30** osób w porównaniu do roku poprzedniego. Łącznie w przeciągu 10 lat nastąpił spadek liczby ludności o **230 osób**. Głównym czynnikiem wpływającym na spadek liczby ludności jest liczba zgonów oraz migracja.

Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych z ewidencji ludności: dynamika zmian liczby mieszkańców Gminy Harasiuki zameldowanych na pobyt stały i czasowy.

Liczba stałych mieszkańców Gminy Harasiuki wg stanu na dzień 31 grudnia wynosi **6 256** osób. Szczegółowy podział na kategorie wiekowe oraz poszczególne sołectwa przedstawiają się następująco:

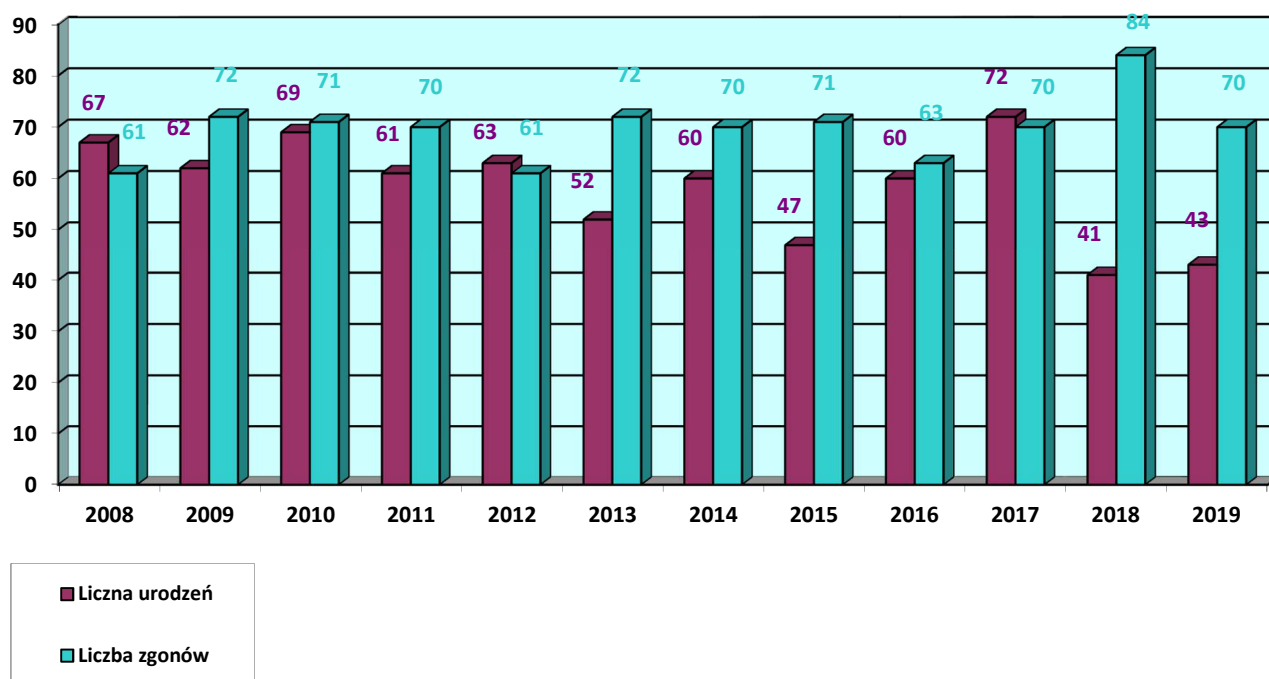
Dzieci (0-13 lat)		Młodzież (14-17 lat)		Dorośli (18 i więcej lat)		Razem
Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy	Kobiety	Mężczyźni	
435	382	125	123	2668	2523	6256

Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych z ewidencji ludności: liczba stałych mieszkańców Gminy Harasiuki w 2019r. z podziałem na kategorie wiekowe.

Sołectwo	Dzieci (0-13 lat)		Młodzież (14-17 lat)		Dorośli (18 lat i więcej)		Razem
	Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy	Kobiety	Mężczyźni	
Banachy	12	6	2	2	69	59	150
Derylaki	9	12	4	7	64	66	162
Gózd	34	27	7	11	186	188	453
Harasiuki	57	61	14	9	364	338	843
Hucisko	38	23	7	8	172	198	446
Huta Krzeszowska	30	28	10	12	215	200	495
Huta Nowa	21	30	8	12	140	139	350
Huta Podgórna	22	13	8	5	123	124	295
Huta Stara	19	14	5	1	109	113	261
Krzeszów Górny	27	26	10	7	180	173	423
Kusze	4	5	2	5	46	42	104
Łazory	38	39	12	9	250	230	578
Maziarnia	24	16	8	6	111	81	246
Maziarnia-Pęk	2	0	2	0	8	6	18
Nowa Wieś	15	17	5	5	144	134	320
Pólsieraków	8	4	3	0	30	26	71
Rogóżnia	11	7	3	5	51	61	138
Ryczki	5	3	2	1	33	34	78
Sieraków	25	20	2	8	141	122	318
Szeliga	6	1	4	2	42	33	88
Wólka	7	13	3	5	93	68	189
Żuk Nowy	5	6	0	0	24	23	58
Żuk Stary	16	11	4	3	73	65	172
Ogółem:	435	382	125	123	2668	2523	6256

Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych z ewidencji ludności: liczba stałych mieszkańców w poszczególnych sołectwach Gminy Harasiuki w 2019r. z podziałem na kategorie wiekowe.

Opracowano na podstawie danych statystycznych z ewidencji ludności oraz USC Harasiuki: zestawienie zgonów i urodzeń w poszczególnych latach w Gminie Harasiuki.

1.5 Władze.

1.5.1 Rada Gminy Harasiuki.

Rada Gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym, działa na sesjach poprzez swoje komisje oraz poprzez Wójta w zakresie, w jakim wykonuje on uchwały Rady Gminy. W Radzie Gminy Harasiuki zasiada 15 radnych. W 2019 r. Rada miała jednego przewodniczącego i jednego zastępcę. Przewodniczący Rady Gminy Harasiuki jest Pan Dariusz ŁEBKO. Radni uczestniczą w pracach komisji stałych i doraźnych. Przy radzie działają następujące stałe komisje:

- 1) Komisja Rewizyjna (5 członków),
- 2) Komisja Skarg, Wniosków i Petycji (4 członków),
- 3) Komisja Rozwoju Społeczno-Gospodarczego, Budżetu i Finansów (5 członków),
- 4) Komisja Oświaty, Kultury, Sportu oraz Bezpieczeństwa i Zdrowia (5 członków),
- 5) Komisja Rolnictwa i Gospodarki Mieniem Komunalnym (6 członków).

Powołane były też dwie Komisje doraźne w składzie 5 osób każda. Rada Gminy powołała też jeden zespół do spraw zaopiniowania kandydatów na ławników. Warto również zwrócić uwagę, że od 2018 roku kadencja Rady Gminy trwa 5 lat. Sesje rady zwoływane są przynajmniej raz w kwartale, są one jawne i otwarte. Ich termin i porządek można znaleźć na stronie www.harasiuki.pl. W 2019 roku odbyło się 13 sesji w tym 6 sesje nadzwyczajne. Rada Gminy przyjęła 84 uchwał. Organ nadzoru jakim jest Wojewoda Podkarpacki uchylił jedną uchwałę, natomiast WSA w Rzeszowie stwierdził nieważność drugiej uchwały.

1.5.2 Urząd Gminy Harasiuki i jednostki organizacyjne.

Urząd Gminy Harasiuki zlokalizowany jest przy ul. Długa 11 w Harasiukach. Mieści się w nim siedziba Rady Gminy i Wójta Gminy, a także Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Zespołu Obsługi Szkół, Gminnego Ośrodka Kultury, Zakładu Usług Komunalnych oraz Gminnej Biblioteki Publicznej.

Urząd Gminy jest jednostką organizacyjną, przy pomocy której Wójt realizuje zadania wynikające z przepisów prawa oraz uchwał podejmowanych przez Radę Gminy. Zakres działania urzędu jest bardzo szeroki, począwszy od spraw finansowych i prowadzenia szeregu ewidencji, rejestrów poprzez nadzór nad realizacją inwestycji. Do zadań należy również współpraca z podmiotami gospodarczymi, dbałość o dobry stan techniczny obiektów użyteczności publicznej, dróg i chodników, działania na rzecz środowiska naturalnego, po współpracę z organizacjami pozarządowymi, organizowanie wydarzeń kulturalnych, sportowych i innych, a także działania informacyjne i promocyjne Gminy Harasiuki.

Liczba osób zatrudnionych na stanowiskach kierowniczych i urzędniczych na dzień początku 2019 r. wynosiła łącznie **22** osoby a na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosiła łącznie **24** osoby. Stan zatrudnienia zwiększył się w roku 2019 o jedną osobę. W całym roku 2019 w Urzędzie Gminy zatrudnieni byli też pracownicy w ramach prac interwencyjnych **2** osoby oraz staży pracowniczych **2** osób. Praca tych osób była dofinansowywana z środków Powiatowego Urzędu Pracy w Nisku. Szczegółowy stan zatrudnienia prezentują poniższe tabele:

Stanowisko	Na dzień 1 stycznia 2019 r		Na dzień 31 grudnia 2019r.	
	Liczba pracowników	Liczba etatów	Liczba pracowników	Liczba etatów
Kierownicze	5	5	6	6
Urzędnicze	14	13,5	15	14
Obsługi	2	2	2	2
Inne	1	3/4	1	3/4

Opracowanie własne. Stan zatrudnienia w Urzędzie Gminy Harasiuki.

Referaty i samodzielne stanowiska	Na dzień 01-01-2019 r.	Na dzień 31-12-2019 r.
	Liczba pracowników	Liczba pracowników
Wójt, Z-ca Wójta, Sekretarz, Skarbnik,	4	4
Referat organizacyjny	5	7
Referat Rozwoju Gospodarczego	5	5
Referat Finansowy	4	4
Referat Spraw Obywatelskich i Urząd Stanu Cywilnego	3	2
Samodzielne stanowisko pracy	2	2

Stan zatrudnienia w referatach i na samodzielnych stanowiskach Urzędu Gminy Harasiuki.

Na 21 osoby zatrudnione na stanowiskach urzędniczych **19** legitymuje się wyższym wykształceniem. Wszyscy urzędnicy stale podnoszą swoje kwalifikacje – czy to podejmując naukę na studiach podyplomowych, czy też uczestnicząc w szkoleniach i warsztatach – co w efekcie przekłada się na zwiększenie kompetencji.

W gminie Harasiuki jest utworzonych **7** jednostek organizacyjnych. Dwie jednostki posiadają osobowość prawną a mianowicie Gminny Ośrodek Kultury i Gminna Biblioteka Publiczna. Pozostałe jednostki to : Zespół Obsługi Szkół, Ośrodek Pomocy Społecznej, Zakład Usług Komunalnych, Publiczna Szkoła Podstawowa w Harasiukach, Publiczna Szkoła Podstawowa w Hucie Krzeszowskiej.

Lp.	Nazwa jednostki	Zatrudnieni na stanowiskach	Ile osób-etat
1.	Gminny Ośrodek Kultury	kierowniczych	1-1
		instruktor	2-1,5
		gł. księgowy	1-1/20
	Razem		4
2.	Gminna Biblioteka Publiczna	kierowniczych	1-1
		bibliotekarz	2-6/4
		gł. księgowy	1-1/20
	Razem		3
3.	PSP Harasiuki	Dyrektorów	1-1
		nauczycieli	27-23,83
		urzędniczych	2-2
		obsługi	7-7
	Razem		37-33,83
4.	PSP Huta Krzeszowska	Dyrektorów	1-1
		nauczycieli	25-20,84
		urzędniczych	2-2
		obsługi	8-8
	Razem		36-31,84
5.	Zakład Usług Komunalnych	kierowniczych	1-1
		urzędniczych	3-3
		obsługi/fizyczni	5-5
		kierowcy	3-3
	Razem		12-12
6.	Ośrodek Pomocy Społecznej	kierowniczych	1-1
		urzędniczych	4-4
		pracownicy socjalni	4-4
		usługi	1-1
		asystent rodziny	1-1
	Razem		11-11
7.	Zespół Obsługi Szkół	kierowniczych	1-1
		urzędniczych	2-2
		obsługi	0
	Razem		3-3
	OGÓŁEM		107-96,77

Opracowanie własne

2. SYTUACJA FINANSOWA GMINY.

2.1 Budżet gminy.

Budżet gminy jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów. Budżet uchwalany na rok budżetowy, który jest rokiem kalendarzowym (1 styczeń – 31 grudzień). Podstawą gospodarki finansowej gminy w danym roku jest uchwała budżetowa.

Budżet Gminy Harasiuki na 2019 rok uchwalono Uchwałą Budżetową Nr III/15/2018 Rady Gminy Harasiuki z dnia 28 grudnia 2018 roku w wysokości:

Planowane dochody budżetu ogółem, w tym:	26 096 201,00
dochody bieżące	25 412 773,00
dochody majątkowe	683 428,00
Planowane wydatki budżetu ogółem, w tym:	24 971 201,00
wydatki bieżące	23 608 538,93
wydatki majątkowe	1 362 662,07

W ciągu roku budżet gminy był zmieniany uchwałami Rady Gminy Harasiuki oraz Zarządzeniami Wójta Gminy Harasiuki i ostatecznie na dzień 31 grudnia 2019 roku przedstawia się następująco:

Planowane dochody budżetu ogółem, w tym:	31 603 847,29
dochody bieżące	29 376 630,84
dochody majątkowe	2 227 216,45
Planowane wydatki budżetu ogółem, w tym:	32 183 134,29
wydatki bieżące	28 518 265,82
wydatki majątkowe	3 664 868,47

Zaplanowany w 2019 roku budżet Gminy Harasiuki zrealizowano po stronie dochodowej w 100,07%, a po stronie wydatkowej w 96,68%. Dochody bieżące zrealizowano w 100,06%, dochody majątkowe zrealizowano w 100,19%. Wydatki bieżące zrealizowano w 96,90%, wydatki majątkowe zrealizowano w 94,98%.

Różnica między dochodami budżetu a wydatkami budżetu stanowi nadwyżkę albo deficyt budżetu. Rok 2019 zakończył się dla budżetu gminy Harasiuki deficytem budżetu w wysokości **509 023,12 zł** (planowane wydatki budżetu były większe o 509 023,12 zł niż planowane dochody budżetu).

Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi stanowi nadwyżkę operacyjną. Na koniec 2019 roku nadwyżka operacyjna wyniosła **1 758 613,59 zł**.

Na koniec roku 2019 roku wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych wyniosły **2 112 883,69 zł**

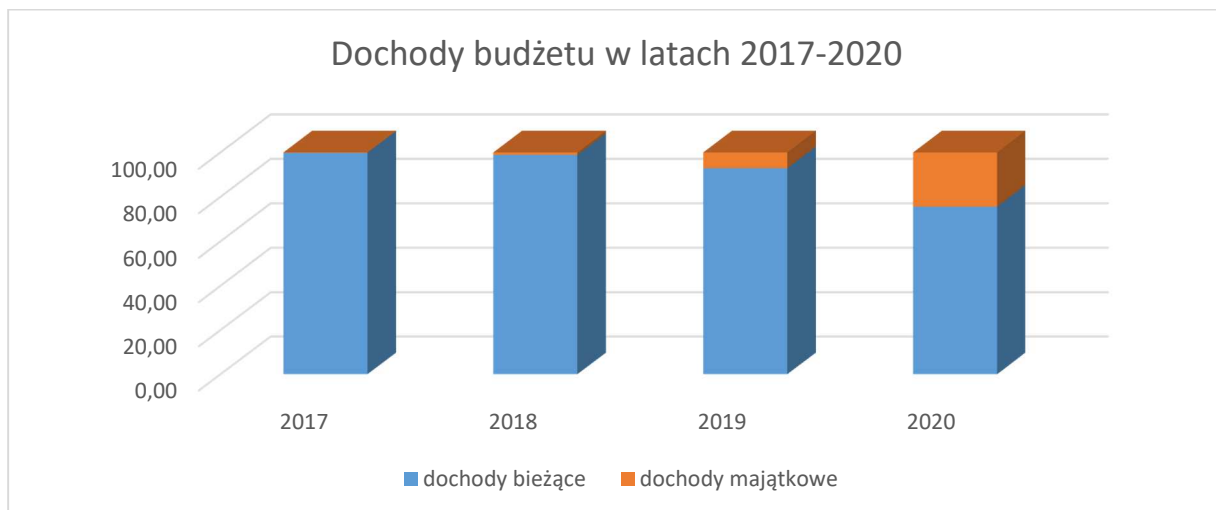
2.2 Dochody gminy.

Dochodami budżetu gminy są:

1. dochody własne,
2. subwencja ogólna,
3. dotacje celowe z budżetu państwa
4. udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz z podatku dochodowego od osób prawnych,
5. środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi,
6. środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej
7. inne środki określone w odrębnych przepisach.

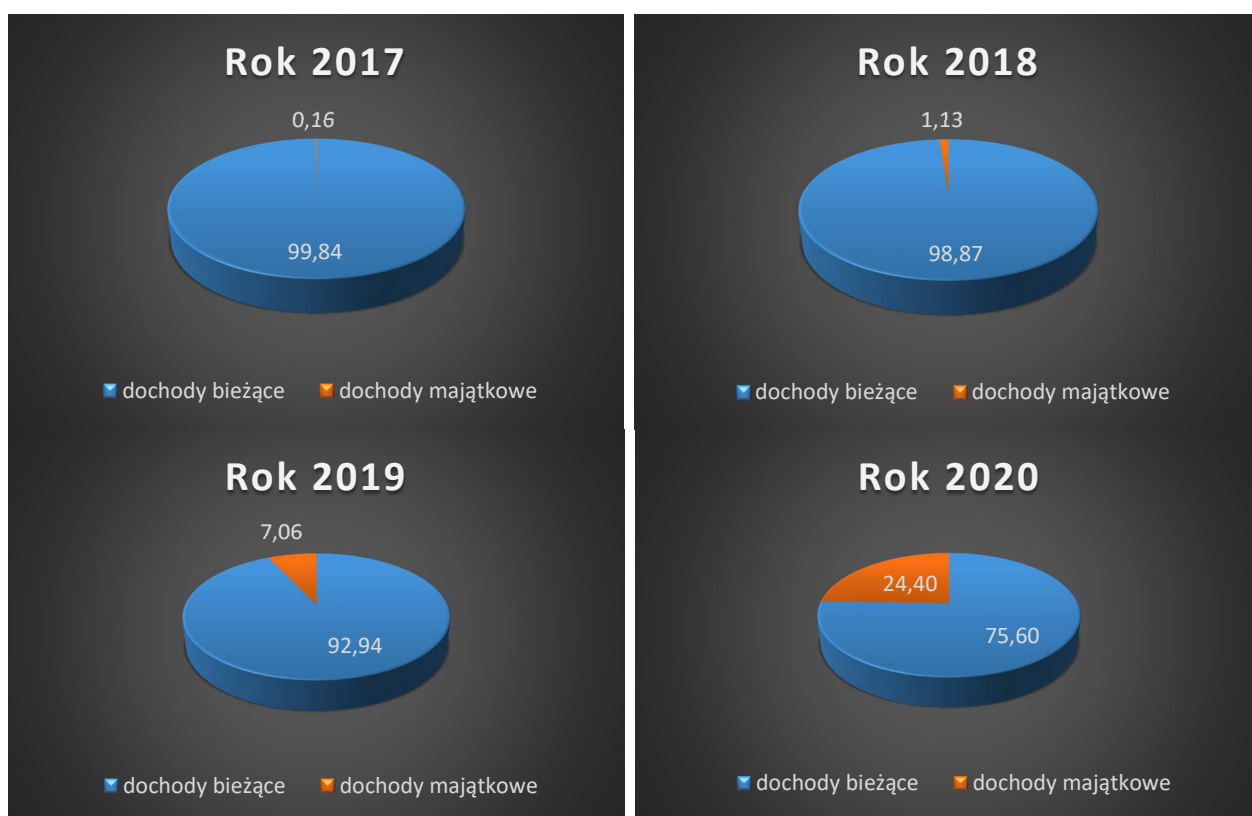
STRUKTURA DOCHODÓW GMINY HARASIUKI W LATACH 2017 - 2020

Lp	Tytuł dochodu	Wykonanie w latach			Plan
		2017	2018	2019	2020
		Kwota	kwota	kwota	kwota
1.	dochody bieżące, w tym:	25 186 786,23	26 292 582,20	29 393 151,84	29 050 903,66
a.	udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych	1 694 763,00	2 060 375,00	2 246 629,00	2 395 405,00
b.	udziały w podatku dochodowym od osób prawnych	13 590,76	13 759,00	14 216,85	10 000,00
c.	subwencje, w tym:	11 550 340,00	11 699 774,00	12 688 416,00	13 066 685,00
	<i>oświatowa</i>	<i>4 787 124,00</i>	<i>4 886 043,00</i>	<i>5 259 403,00</i>	<i>5 232 425,00</i>
	<i>wyrównawcza</i>	<i>6 361 999,00</i>	<i>6 389 969,00</i>	<i>6 933 974,00</i>	<i>7 344 599,00</i>
	<i>równoważąca</i>	<i>401 217,00</i>	<i>423 762,00</i>	<i>495 039,00</i>	<i>489 661,00</i>
d.	dotacje	9 801 344,06	10 239 040,66	11 925 417,48	10 939 513,66
e.	dochody pobierane przez US	84 140,12	70 714,40	153 139,72	101 120,00
f.	dochody własne	2 042 608,29	2 208 919,14	2 365 332,79	2 538 180,00
2.	dochody majątkowe, w tym:	39 790,37	301 470,11	2 231 439,35	9 376 824,00
a.	ze sprzedaży majątku	12 709,20	32 364,00	100 137,56	12 100,00
b.	z tytułu dotacji oraz środki przeznaczone na inwestycje	27 081,17	269 106,11	2 131 301,79	9 364 724,00
3.	dochody ogółem:	25 226 576,60	26 594 052,31	31 624 591,19	38 427 727,66

Procentowy udział dochodów bieżących i dochodów majątkowych w dochodach ogółem w poszczególnych latach przedstawia tabela poniżej:

Lp.	Tytuł dochodu	2017	2018	2019	2020
1.	dochody bieżące	99,84	98,87	92,94	75,60
2.	dochody majątkowe	0,16	1,13	7,06	24,40

Analiza w zakresie udziału dochodów bieżących i majątkowych w ogólnej strukturze dochodów budżetu informuje o potencjale dochodowym budżetu gminy. Jeżeli dochody majątkowe nie są incydentalne, to im większy ich udział w dochodach ogółem, tym większy potencjał rozwojowy gminy.

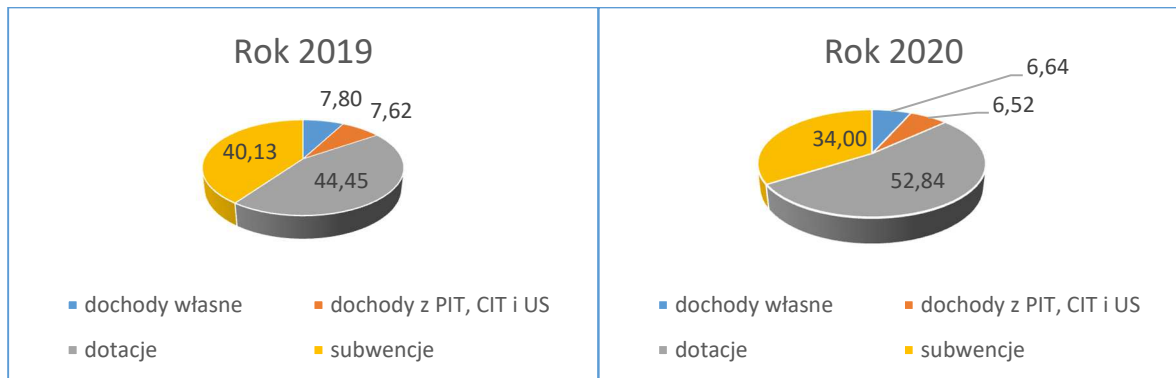
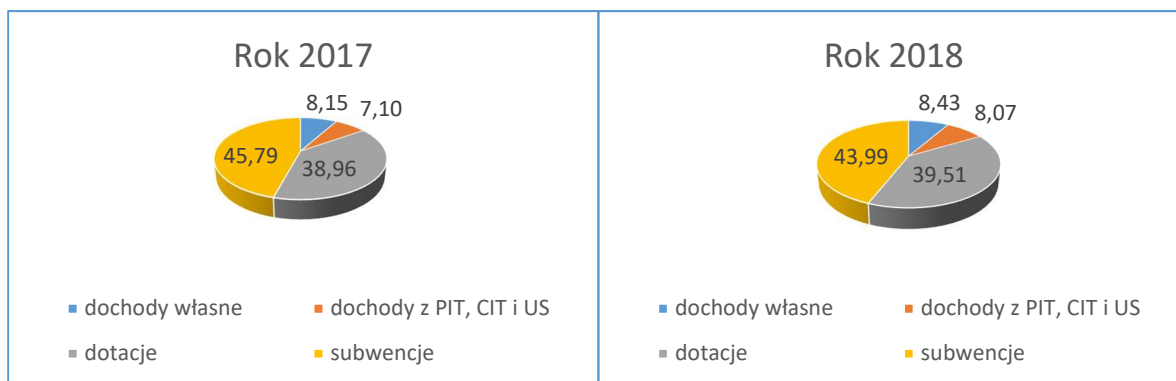
2.2.1 DOCHODY WŁASNE

Źródłami dochodów własnych gminy są:

1. wpływy z podatków:
  - od nieruchomości,
  - rolnego,
  - leśnego,
  - od środków transportowych,
  - dochodowego od osób fizycznych, opłacanych w formie karty podatkowej,
  - od spadków i darowizn,
  - od czynności cywilnoprawnych,
2. wpływy z opłat:
  - skarbowej,
  - eksploatacyjnej,
  - najmu, dzierżawy, odsetek, kar itp.
3. dochody z majątku.

Udział gminy we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych zamieszkałych na obszarze gminy wynosi 39,34%, a w podatku dochodowym od osób prawnych posiadających siedzibę na obszarze gminy wynosi 6,71%.

Procentowy udział dochodów budżetu gminy Harasiuki w latach 2017 – 2020 z tytułu dochodów własnych, dochodów PIT, CIT i dochodów pobieranych przez urzędy skarbowe, dotacji i subwencji w dochodach ogółem:

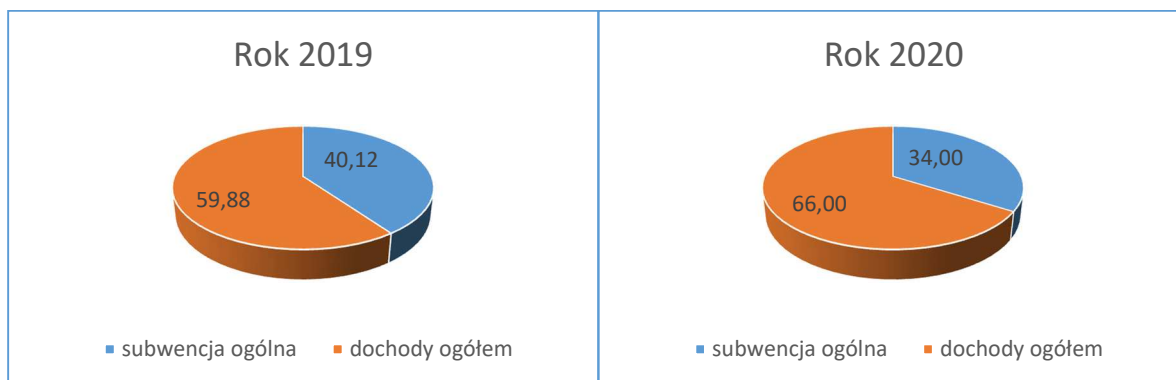
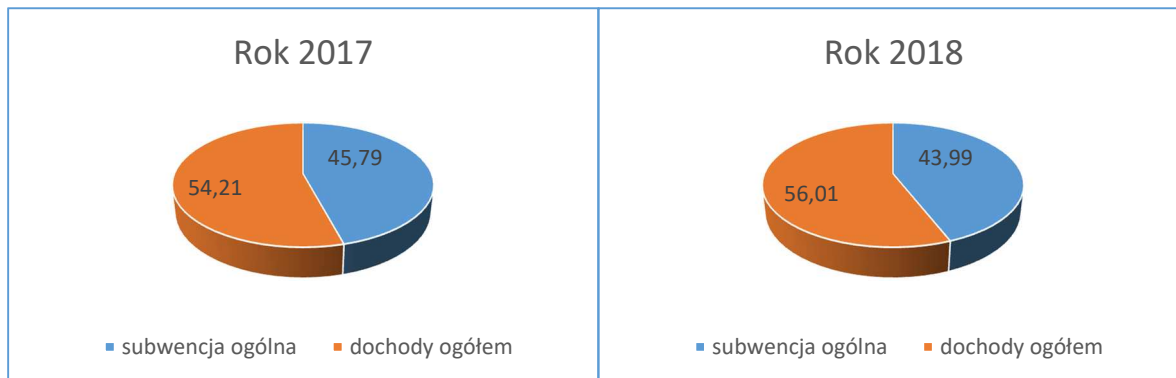
2.2.2 SUBWENCJA OGÓLNA

Subwencja ogólna przekazywana jest do budżetu gminy z budżetu państwa. Subwencja ogólna składa się z następujących części:

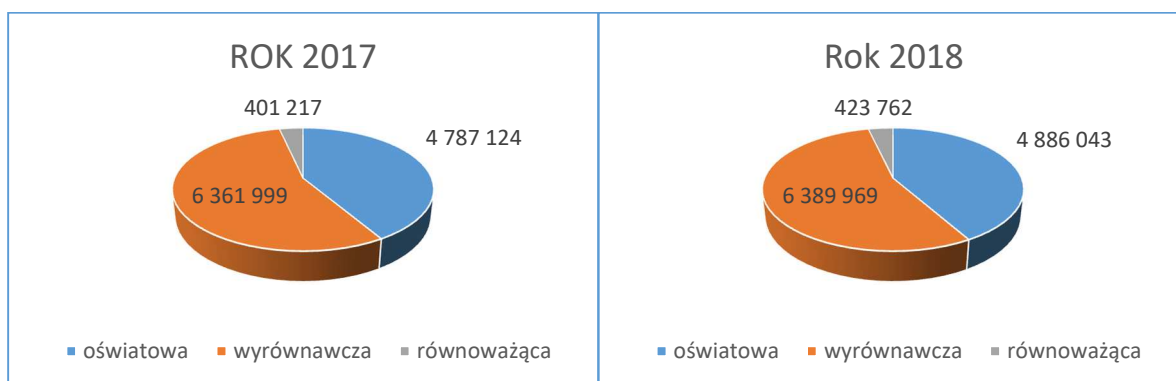
- oświatowej,
- wyrównawczej,
- równoważącej.

Środki pozyskane w ramach subwencji ogólnej mogą być wykorzystane elastycznie, z wyjątkiem części oświatowej.

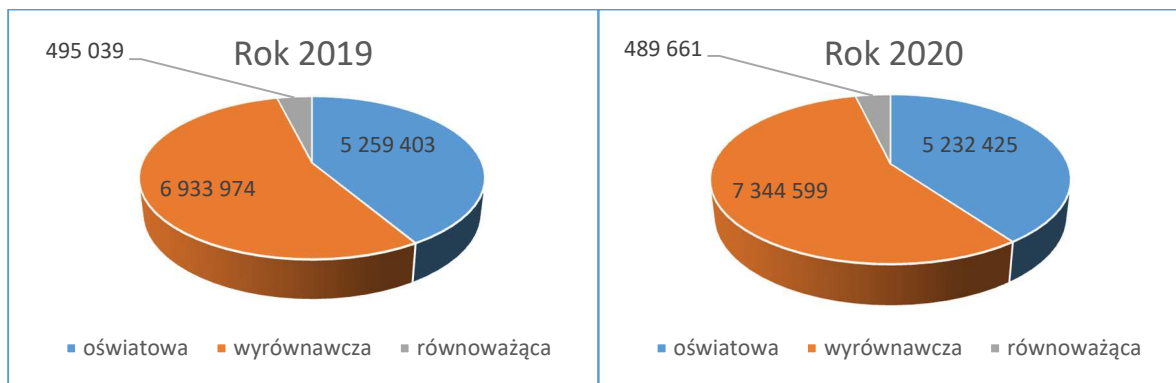
Procentowy udział subwencji ogólnej w dochodach gminy ogółem:

Udział poszczególnych części w subwencji w subwencji ogólnej w latach 2017 - 2020

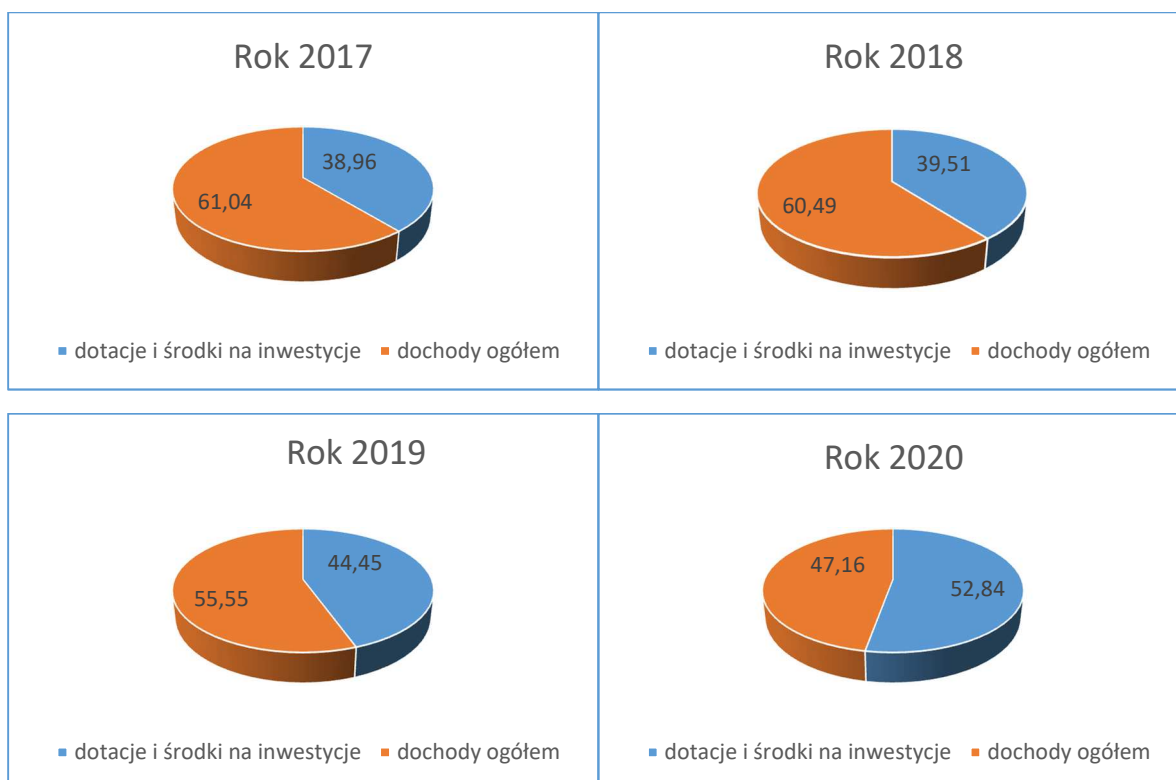

2.2.3 DOTACJE I ŚRODKI NA INWESTYCJE

Analiza struktury dotacji celowych jest analizą dochodów budżety gminy Harasiuki z określonym z ogólnie przeznaczeniem. Środki przekazane przez organy dotujące mają ściśle określony kierunek ich wydatkowania i nie ma możliwości zmiany tych celów. Udział dotacji celowych w dochodach budżetu gminy Harasiuki pokazuje zakres współdziałania gminy z innymi jednostkami w realizacji zadań publicznych.

Procentowy udział dotacji i środków na inwestycje w dochodach ogółem przedstawia się następująco:

2.2.4 WYDATKI

Wydatki bieżące gminy obejmują:

1. wynagrodzenia i uposażenia osób zatrudnionych w jednostkach gminy oraz składki naliczone od tych wynagrodzeń,
2. zakupy towarów i usług,

3. koszty utrzymania oraz wydatki związane z funkcjonowaniem gminy i realizacją ich statutowych zadań,
4. koszty realizacji zadań zleconych.

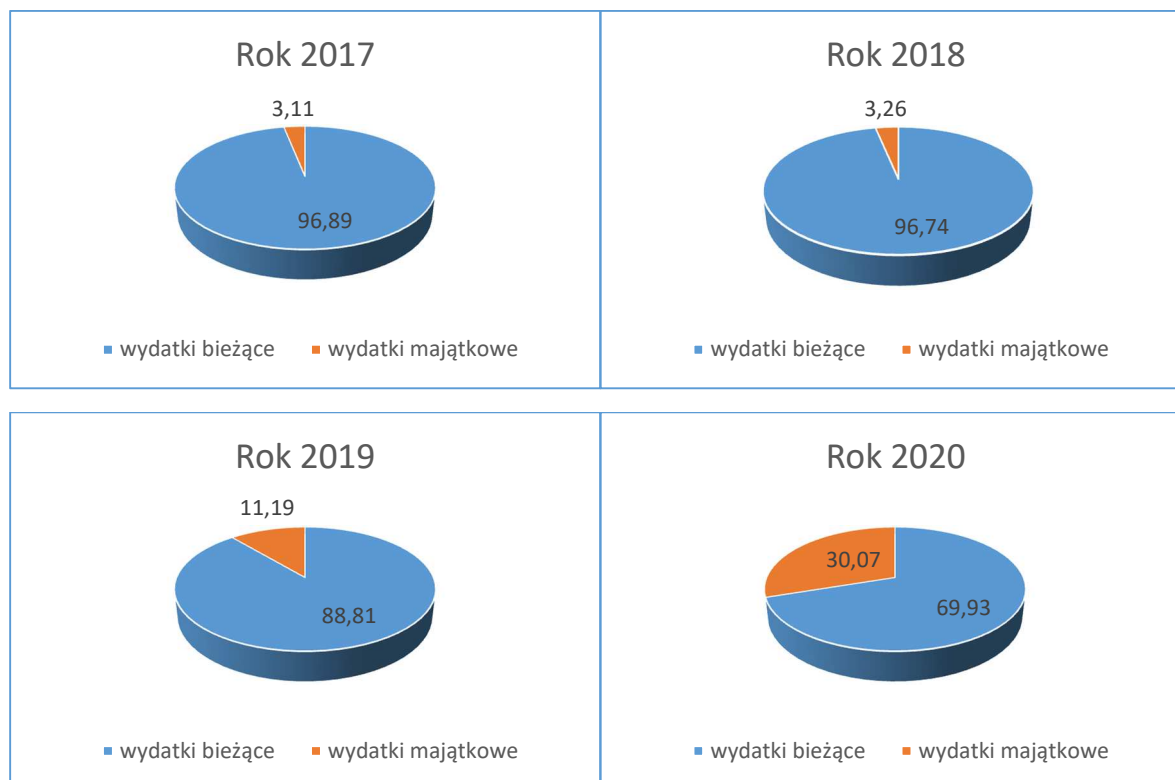
Wydatki majątkowe to wydatki:

1. na zakup i objęcie akcji oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego,
2. inwestycje oraz dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji realizowanych w gminie.

STRUKTURA WYDATKÓW GMINY HARASIUKI W LATACH 2017 - 2020

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie w latach			Plan
		2017	2018	2019	2020
		kwota	kwota	kwota	kwota
1.	wydatki bieżące, w tym:	22 956 391,72	24 336 655,83	27 634 538,25	27 948 813,67
a.	wydatki na obsługę długu	166 043,24	130 400,84	83 256,57	100 000,00
2.	wydatki majątkowe, w tym:	736 525,40	819 551,14	3 481 029,82	12 015 788,99
a.	środki własne na inwestycje	736 525,40	819 551,14	1 392 453,48	797 953,25
b.	środki UE na inwestycje			606 306,34	7 327 384,00
c.	dotacje na inwestycje			1 482 270,00	3 890 451,74
3.	wydatki ogółem:	23 692 917,12	25 156 206,97	31 115 568,07	39 964 602,66

Procentowy udział wydatków bieżących i wydatków majątkowych w latach 2017 – 2020

2.2.5 STRUKTURA WYDATKÓW MAJĄTKOWYCH W LATACJ 2017 – 2020

W latach 2017 i 2018 zadania inwestycyjne finansowane były ze środków własnych gminy a ich udział w wydatkach ogółem wynosił 3,11% w roku 2017 i 3,26% w roku 2018.

W latach 2019 – 2020 wydatki na zadania inwestycyjne finansowane są ze środków własnych i środków z UE i dotacji na inwestycje a ich udział procentowy w wydatkach ogółem przedstawia tabela poniżej:

wydatki majątkowe	2017	2018	2019	2020
środki własne na inwestycje	3,11	3,26	4,48	2,00
środki UE na inwestycje	0,00	0,00	1,95	18,33
dotacje na inwestycje	0,00	0,00	4,76	9,73

Środki własne, środki UE na inwestycje i dotacje na inwestycje w wydatkach majątkowych:

2.2.6 WYNIK BUDŻETU W LATACH 2017 – 2020

Część operacyjna:

Treść	2017	2018	2019	2020
Dochody bieżące	25 186 786,23	26 292 582,20	29 393 151,84	29 050 903,66
Wydatki bieżące	22 956 391,72	24 336 655,83	27 634 538,25	27 948 813,67
Nadwyżka operacyjna brutto	2 230 394,51	1 955 926,37	1 758 613,59	1 102 089,99
Spłata zadłużenia–rozkłady	1 290 000,00	926 486,00	3 525 000,00	1 448 000,00
Przychody z tytułu	0,00	0,00	3 500 000,00	1 448 000,00
Kredytów			3 500 000,00	345 000,00
Wolnych środków				1 103 000,00
Nadwyżka operacyjna netto	940 394,51	1 029 440,37	1 733 613,59	1 102 089,99

Część majątkowa:

Treść	2017	2018	2019	2020
Dochody majątkowe	39 790,37	301 470,11	2 231 439,35	9 376 824,00
Wydatki majątkowe	736 525,40	819 551,14	3 481 029,82	12 015 788,99
Saldo kapitałowe	- 696 735,03	- 518 081,03	-1 249 590,47	-2 638 964,99
Nadwyżka operacyjna	2 230 394,51	1 955 926,37	1 758 613,59	1 102 089,99
Wynik budżetu	1 533 659,48	1 437 845,34	-509 023,12	-1 536 875,00

2.2.7 ZADŁUŻENIE GMINY HARASIUKI I SPŁATY RAT KAPITAŁOWYCH

Rok	Kwota długu na koniec roku	Spłaty w poszczególnych latach
2017	4 451 486,00	1 290 000,00
2018	3 525 000,00	926 486,00
2019	3 500 000,00	3 525 000,00
2020	3 933 875,00	1 448 000,00
2021	2 581 875,00	1 352 000,00
2022	1 800 000,00	781 875,00
2023	900 000,00	900 000,00
2024	0,00	900 000,00

Na koniec 2019 roku zadłużenie gminy wynosi 3 500 000,00 zł. Jest to kredyt refinansujący wcześniej zaciągnięte zobowiązania zaciągnięty w banku PKO BP SA oddział w Rzeszowie.

2.2.8 Program naprawczy gminy.

W dniu 15 lutego 2013 roku Rada Gminy Harasiuki podjęła uchwałę nr XXXII/140/2013 w sprawie przyjęcia „Programu naprawczego gminy Harasiuki”. Budżet Gminy Harasiuki na 2013 rok przewidywał deficyt w wysokości 1 029 300,00 zł, dotyczący części bieżącej budżetu (zaplanowane wydatki bieżące były wyższe od zaplanowanych dochodów bieżących o kwotę **1 029 300,00** zł). Źródłem sfinansowania planowanego deficytu budżetowego były przychody z tytułu pożyczki z budżetu państwa w wysokości **3 545 000,00** zł, którą przeznaczono na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu gminy w wysokości **1 029 300,00** zł oraz na spłatę zaciągniętych w latach ubiegłych kredytów i pożyczek w kwocie **2 515 700,00** zł.

W ramach programu postępowania naprawczego przewidziano następujące przedsięwzięcia naprawcze:

- 1) zmiany organizacyjne dotyczące sieci szkół publicznych na terenie gminy Harasiuki,
- 2) ustalenie nowych warunków wynagradzania dla pracowników urzędu gminy i jednostek organizacyjnych gminy oraz zamrożenie wynagrodzeń na obniżonym poziomie do końca 2014 roku, zmniejszenie kosztów funkcjonowania urzędu gminy i rady gminy,
- 3) zmniejszenie zatrudnienia w gminnych instytucjach kultury (Gminny Ośrodek Kultury i Gminna Biblioteka Publiczna) łącznie o 2 i ½ etatu oraz nowych warunków wynagradzania,
- 4) przeprowadzenie zmian organizacyjnych w Zakładzie Usług Komunalnych w Harasiukach i zmniejszenie w nim zatrudnienia o 2 etaty,
- 5) zmniejszenie zatrudnienia w Zespole Obsługi Szkół o 1 etat oraz ustalenie nowych warunków wynagradzania,
- 6) rezygnacja z wyodrębnienia w budżecie gminy środków funduszu sołectkiego,
- 7) skrócenie czasu pracy oświetlenia ulicznego w sezonie jesienno-zimowo-wiosennym do czterech godzin wieczorem i dwóch godzin rano oraz wyłączenie go w okresie letnim,
- 8) zakup energii elektrycznej w ramach grupy zakupowej obejmujących wszystkie jednostki organizacyjne gminy,
- 9) ograniczenie wykonywania zadań inwestycyjnych,

10) sprzedaż nieruchomości będących własnością gminy.

W związku z wdrożeniem programu naprawczego Rada Gminy Harasiuki w dniu 25 lutego 2013 roku podjęła uchwałę nr XXXIII/142/2013 w sprawie przekazania Stowarzyszeniu Naszym Dzieciom z siedzibą w Harasiukach w drodze umowy z dnia 1 września 2013 roku prowadzenia Publicznych Szkół Podstawowych w Goździe, Hucisku i Krzeszowie Górnym oraz uchwałą nr XXXIII/143/2013 utworzono od dnia 1 września 2013 roku Zespołu Szkół w Harasiukach i uchwałą nr XXXIII/144/2013 utworzono od 1 września 2013 roku Zespołu Szkół w Hucie Krzeszowskiej.

W wyniku realizacji programu postępowania naprawczego w funkcjonowaniu oświaty zaplanowano oszczędność w wysokości **1 300 000,00** zł, które miały przynieść efekty finansowe od 2014 roku.

W dniu 15 lutego 2013 roku Rada Gminy Harasiuki podjęła uchwałę nr XXXII/141/2013 w sprawie zaciągnięcia pożyczki z budżetu państwa w wysokości **3 545 000,00** zł, która była przeznaczona na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego w kwocie **1 029 300,00** zł oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w wysokości **2 515 700,00** zł. Spłatę pożyczki zaplanowano na lata 2016-2022.

Stosownie do treści przepisu art. 224 ust. 1 ustawy o finansach publicznych jednostce samorządu terytorialnego może być udzielona pożyczka z budżetu państwa, jeżeli:

- 1) jednostka samorządu terytorialnego realizuje postępowanie naprawcze lub przystępuje do jego realizacji oraz
- 2) z analizy programu postępowania naprawczego wynika, że w stopniu wysoce prawdopodobnym:
  - a) nastąpi poprawa sytuacji finansowej tej jednostki oraz skuteczności w wykonywaniu jej ustawowych zadań,
  - b) zachowane zostaną zasady określone w art. 242-244, na koniec roku, w którym upływa termin spłaty pożyczki,
  - c) zapewniona zostanie spłata pożyczki wraz z odsetkami.

Zasady określone w art. 243 zostaną przez gminę Harasiuki spełnione w roku 2017 i w latach następnych, a więc przed upływem okresu spłaty planowanej do zaciągnięcia pożyczki z budżetu państwa, który przypada na rok 2022.

Program naprawczy realizowany był zgodnie z założeniami. Spłaty rat kredytów i pożyczki realizowane były zgodnie z przyjętym harmonogramem spłat. Zadania ustawowe gminy realizowane były w sposób oszczędny.

W roku 2019 w wyniku zmiany art. 243 w ustawie o finansach publicznych między innymi poprzez dodanie nowego ustępu 3b w brzmieniu „Ograniczenia określonego w ust 1 nie stosuje się także do następującej wyłącznie w roku budżetowym, na który uchwalono budżet, wcześniejszej spłaty zobowiązań, która przypadłaby po roku budżetowym, na który uchwalono budżet:

- 1) środkami pochodzącymi z nowego zobowiązania, jeżeli obniża to łączny koszt obsługi długu w całym okresie spłaty;
- 2) wynikających z posiadania wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6, środkami z tego tytułu;
- 3) środkami z tytułu innego niż wymieniony w pkt 1 i 2, w szczególności z posiadanych przychodów, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 4 i 7, jeżeli jednostka nie zaciąga zobowiązań dłużnych określonych w art. 89 ust 1 pkt 2”

Wójt Gminy Harasiuki podjął starania o zakończenie programu naprawczego i spłatę pożyczki z budżetu państwa i kredytu w BS w Biłgoraju.

Art. 243 ust. 3b pkt 1 ustawy o finansach publicznych umożliwia dokonanie refinansowania istniejącego zadłużenia Gminy Harasiuki poprzez wcześniejszą spłatę posiadanego zadłużenia i zastąpienia go nowym długiem o zbliżonym harmonogramie spłaty, lecz o niższych kosztach obsługi. W oparciu o rozeznanie rynku ustalono, iż możliwe jest uzyskanie nowego kredytu długoterminowego z marżą nie przekraczającą 0,98 p.p. i WIBOR 3M, który zmniejszy koszt obsługi zadłużenia o kwotę 17 566,00 zł. Uchwałą Nr XI/60/2019 Rady Gminy Harasiuki z dnia 21 sierpnia 2019 r. w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego z przeznaczeniem na refinansowanie wcześniej zaciągniętych zobowiązań zaciągnięto kredyt w wysokości **3 500 000,00 zł** na spłatę następujących zobowiązań:

1. Kredytu w Banku Spółdzielczym w Biłgoraju w kwocie 650 000,00 zł,
2. Pożyczki z budżetu Państwa w wysokości 2 850 000,00 zł.

Całkowita spłata kredytu wraz z należnymi odsetkami zaplanowano w latach 2020 – 2022 w następujących wysokościach:

- ✓ rok 2020 – 1 448 000,00 zł,
- ✓ rok 2021 – 1 352 000,00 zł,
- ✓ rok 2022 – 700 000,00 zł.

W dniu 6 listopada 2019 roku została podpisana Umowa o kredyt w rachunku kredytowym dla jednostek samorządu terytorialnego z bankiem PKO PB S.A. w Rzeszowie na okres od 6 listopada 2019 roku do 31 marca 2022 roku w wysokości 3 500 000,00 zł na refinansowanie wcześniej zaciągniętych zobowiązań kredytowych (Kredytu w Banku Spółdzielczym w Biłgoraju i pożyczki w Ministerstwie Finansów).

W dniu 15 listopada 2019 r Rada Gminy Harasiuki podjęła uchwałę w sprawie uchylenia uchwały nr XXXII/140/2013 z dnia 15 lutego 2013 r. w sprawie programu.

2.2.9 Dotacje z budżetu, w tym:

- 1) na zadania w zakresie ochrony przeciwpożarowej:
  - dotacja dla OSP w Harasiukach na zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego w wysokości 310 000,00 zł, całkowity koszt zadania 769 980,00 zł
  - dotacja dla OSP w Goździe na remont garażu w wysokości 7 870,24 zł, całkowity koszt zadania 21 870,24 zł,
  - dotacja dla OSP w Harasiukach za zakup zestawu narzędzi hydraulicznych LUKAS w wysokości 7 000,00 zł, całkowity koszt 57 000,00 zł,
  - dotacja dla OSP w Hucisku na zakup pompy z kompletem węży w wysokości 3 600,00 zł, całkowity koszt zadania 11 000,00 zł,
- 2) na zadania w zakresie ochrony zabytków:
  - dotacja dla Stowarzyszenia Przyjaciół Gminy Harasiuki na zadanie pn. „Wykonanie przebudowy i remontu kuźni i stodoły w zagrodzenie lasowiackiej w Krzeszowie Górnym” w wysokości 16 400,00 zł,
  - dotacja dla Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Hucie Krzeszowskiej na zadanie pn. „Prace konserwatorskie stanowiące zabytek wpisany do ewidencji zabytków przy czternastu stacjach drogi krzyżowej w kościele parafialnym p.w. Krzyża Świętego w Hucie krzeszowskiej” w wysokości 36 750,00 zł.

Z dotacji celowej z Ministerstwa Sprawiedliwości w wysokości 53 360,00 zł i środków własnych w kwocie 2 000,00 zł, zakupiono ubrania specjalistyczne trzyczęściowe dla OSP Harasiuki 6 kompletów, OSP Gózd 6 kompletów i OSP Hucisko 6 kompletów.

Dotacje podmiotowe dla samorządowych instytucji kultury:

- 3) Gminny Ośrodek Kultury w Harasiukach w wysokości 362 545,00 zł,
- 4) Gminna Bibliotek w Harasiukach w wysokości 178 453,00 zł.
- 5) Dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych:
- 6) dotacja dla stowarzyszenia „Nasze Harasiuki” na realizację zadania publicznego pn. „II Rajd Rowerowy – Rowerem dla niepodległej” w wysokości 1 800,00 zł,
- 7) dotacja dla stowarzyszenia „Naszym Dzieciom” w Harasiukach na prowadzenie Publicznych Szkół Podstawowych w Goździe, Hucisku i Krzeszowie Górnym w wysokości 3 119 203,06 zł,
- 8) dotacja dla stowarzyszenia kultury fizycznej Gminny Klub Sportowy „Grabnik” Hucisko w wysokości 23 000,00 zł,
- 9) dotacja dla stowarzyszenia Klub Sportowy Tanew Harasiuki w wysokości 27 000,00 zł,
- 10) dotacja dla stowarzyszenia „Naszym Dzieciom” w Harasiukach na realizację zadania publicznego pn. „Festyn sprzed lat – międzypokoleniowy pakt w zakresie upowszechniania masowego sportu” w wysokości 2 500,00 zł,
- 11) dotacja dla stowarzyszenia „Rozwój i Edukacja” w Harasiukach na realizację zadania publicznego pn. „Rozwijanie aktywności sportowej. Familiada sportowa – Rodzinne potyczki na sportowo” w wysokości 2 350,00 zł oraz na zadanie „Rozwijanie postaw patriotycznych i obywatelskich poprzez wyjazd drużyny harcerskiej „Ignis” na Porytowe Wzgórze” w wysokości 3 250,00 zł
- 12) dotacja dla Koła Gospodyń Wiejskich w Hucisku na realizację zadania publicznego pn. „Rozwój kultury ludowej w Hucisku” w wysokości 3 000,00 zł,
- 13) dotacja dla Koła Gospodyń Wiejskich w Pólsierakowie na realizację zadania publicznego pn. „Kino w świetlicy” w wysokości 2 000,00 zł;
- 14) dotacja dla Koła Gospodyń Wiejskich w Harasiukach „Boże Narodzenie – zwyczaje i tradycje ludowe w naszej wsi” w wysokości 1 000,00 zł.

3. INWESTYCJE.

4. Zadania inwestycyjne realizowane w 2019 roku:

- 1) „Dobudowano odcinek sieci wodociągowej w miejscowości Łazory” zadanie zrealizowane ze środków własnych w wysokości **14 669,12** zł,
- 2) „Przebudowa drogi gminnej nr 102105R Huta Nowa – Huta Stara” zadanie w wysokości **1 119 891,26** zł realizowane ze środków Fundusz Dróg Samorządowych w wysokości **884 109,00** zł, dotacja i środków własnych w wysokości **235 782,26** zł,
- 3) „Przebudowa przepustu w ciągu drogi gminnej nr 102105R Huta Nowa – Huta Stara w km 0+600” w wysokości **413 396,79** zł, w tym: dotacja Wojewody Podkarpackiego w wysokości **323 161,00** zł, środki własne w wysokości **90 235,79** zł,
- 4) „Budowa budynku szatniowo-sanitarnego w miejscowości Hucisko” w wysokości **169 010,33** zł, w tym dotacja z Ministerstwa Sportu i Turystyki w wysokości **100 000,00** zł, środki własne **69 010,33** zł,
- 5) „Budowa Otwartych Stref Aktywności” w wysokości **316 450,40** zł
- 6) Zakup samochodu strażackiego dla OSP w Maziarni w wysokości **36 900,00** zł,

- 7) „Opracowaniem dokumentacji projektowej na budowę sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Huta Krzeszowska, Huta Nowa, Gózd oraz PCB Harasiuki”, zadanie wieloletnie, w 2019 roku poniesiono nakłady w wysokości 43 050,00 zł,
  - 8) „Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznych OZE na obiektach użyteczności publicznej”, poniesione nakłady **863 848,68 zł**, w tym: udział środków europejskich w wysokości **535 041,34 zł**, wkład własny **328 807,34 zł**.
  - 9) Zakupiono i zamontowano panele fotowoltaiczne na 6 obiektach użyteczności publicznej: PSP Harasiuki – **89 886,61 zł**, PSP Huta Krzeszowska – **89 886,61 zł**, Urząd Gminy – **89 886,61 zł**, oczyszczalnia ścieków w Harasiukach – **195 658,98 zł**, SUW w Hucie Krzeszowskiej – **81 517,20 zł**, SUW w Nowej Wsi – **118 809,61 zł**, SUW w Sierakowie **158 361,54 zł**.
5. Zadania remontowe wykonane w 2019 roku.:
- 1) „Remont drogi gminnej Maziarnia – Pęk dz. ewid. 74/3 w km 0+100 – 0+920” wartość zadania **250 532,66 zł**, w tym: dotacja Wojewody Podkarpackiego w wysokości **144 691,00 zł**, środki Nadleśnictwa Biłgoraj w wysokości **100 000,00 zł**, środki własne w wysokości 5 841,66 zł,
  - 2) „Remont drogi gminnej nr 102106R Rogóżnia – Banachy w km 1+530 – 2+000” w wysokości **350 467,00 zł**, w tym: dotacja Wojewody Podkarpackiego w wysokości **254 279,00 zł**, środki własne w wysokości **96 188,00 zł**,
  - 3) „Remont drogi gminnej nr 102107R Łazory – PCB Harasiuki w km 0+100 – 0-190 wraz z remontem przepustu w km 0+147” w wysokości **62 128,73 zł**, w tym: dotacja Wojewody Podkarpackiego w wysokości **45 891,00 zł**, środki własne w wysokości **16 237,73 zł**,
  - 4) Remonty dróg dojazdu rolnego – wykonano remont odcinka drogi nr 1506 w Harasiukach na kwotę **118 898,60 zł**, w tym: dofinansowanie z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w wysokości **75 000,00 zł**, wkład własny **43 898,60 zł**
6. Pomoc finansowa dla Samorządu Województwa Podkarpackiego na realizację zadania publicznego pn. „Remont (odnowa) drogi wojewódzkiej nr 858 Zarzeczce – Zwierzyniec – Szczebrzeszyn na odcinku Harasiuki – Rogóżnia” w kwocie **182 953,00 zł**. Wartość zadania **1 082 564,91 zł**, w tym:
- środki Gminy – **182 953,00 zł**,
  - Środki Województwa – **899 611,91 zł**.

4. REALIZACJA STRATEGII, POLITYK I PROGRAMÓW.

4.1 Strategia Rozwoju Gminy.

UCHWAŁĄ nr XV/65/2016 Rady Gminy Harasiuki z dnia 11 marca 2016 r. przyjęta została „Strategia Rozwoju Gminy Harasiuki na lata 2016-2025”. Opracowana została przez Pana Witolda Pycior z Tarnobrzegu. Obejmuje lata 2016- 2025

Strategia rozwoju gminy stanowi podstawę do podejmowania tak bieżących, jak i długookresowych decyzji związanych z rozwojem Gminy Harasiuki oraz zaspokajaniem potrzeb lokalnej społeczności. Strategia pozwala na stworzenie długofalowej wizji rozwoju gminy oraz odpowiednią koordynację i hierarchizację działań. Pozwala także we właściwy sposób i w odpowiedniej kolejności rozwiązywać problemy, a nawet przewidywać niektóre z nich, zanim się pojawią.

Ponadto strategia wskazuje kierunki rozwoju i kolejność działań, uwzględniając przy tym możliwości finansowe gminy, a przede wszystkim jest podstawą do pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych na realizację zadań w niej wyznaczonych.

Celem strategicznym dla Gminy Harasiuki jest dynamiczny i wielokierunkowy rozwój gminy. Stan realizacji Strategii Rozwoju Gminy Harasiuki według harmonogramu działań :

1. W ramach poprawy gospodarki wodno-ściekowej podpisano umowę na rozbudowę i przebudowę oczyszczalni ścieków w Harasiukach . Wykonawcą jest konsorcjum którego liderem jest Przedsiębiorstwo Produkcyjno- Usługowo-handlowe „KILBUD” Barbara Bieniasz , Krzemienica. Wartość przygotowania projektu i robót opiewa na kwotę **3 899 515,74 zł.**
2. W ramach projektu współfinansowanego z EFRR w ramach *osi III Czysta energia pn. Rozwój mikroinstalacji OZE na potrzeby budynków i obiektów użyteczności publicznej w Gminie Harasiuki* wykonano **10** instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej. Wartość projektu **863 848,68 zł**, dofinansowanie w kwocie **535 041,34 zł.**
3. W ramach projektu „Budowa Otwartych Stref Aktywności – wariant podstawowy – 5 obiektów w gminie Harasiuki”, zrealizowano takie obiekty w miejscowościach Krzeszów Górny, Sieraków, Huta Nowa, Huta Stara, Huta Podgórna. Wartość wykonanych robót to kwota **300 306,65 zł.**
4. Wykonano stan surowy budynku szatniowo-sanitarnego w miejscowości Hucisko. Wartość wykonania stanu surowego to kwota **169 000 zł**, w tym dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej stanowiło kwotę **100.000 zł.**

4.2 Ład przestrzenny.

Gmina Harasiuki nie jest objęta miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Obowiązują trzy plany miejscowe, które swym zakresem obejmują jedynie **70 ha** terenu Gminy. Dlatego też ład przestrzenny kształtowany jest poprzez decyzje o warunkach zabudowy.

W roku 2019 wydano **38** decyzji o warunkach zabudowy oraz **8** decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Liczba wydanych decyzji jest zbliżona do liczby z roku 2018 kiedy to wydano **39** decyzji. Czas oczekiwania na otrzymanie decyzji to około 40 dni. Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego dotyczą przede wszystkim inwestycji gminnych (budowy sieci kanalizacyjnych, rozbudowy oświetleń ulicznych) oraz do przebudowy linii średniego napięcia na terenie Gminy w ramach poprawy zasilania w energię elektryczną.

W zakresie kształtowania ładu przestrzennego pod koniec roku 2018 przystąpiono do sporządzenia Studium Uwarunkowań i Kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy. Obecnie Studium podlega wyłożeniu do publicznego wglądu. Po uchwaleniu zmian w Studium przystąpimy do przygotowania kilku planów miejscowych, których posiadanie jest niezbędne celem przeznaczenia terenów stanowiących własność gminy na cele inwestycyjne.

4.3 Infrastruktura społeczna.

4.3.1 Gminna sieć wodociągowo-kanalizacyjna.

Gmina Harasiuki posiada **7** własnych studni i **3** stacje uzdatniania wody. Woda jest dostarczana dla mieszkańców gminy przez Zakład Usług Komunalnych w Harasiukach działający jako zakład budżetowy gminy.

Długość gminnej sieci wodociągowej z przyłączami na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosiła – **106,8** km. Dostęp do sieci wodociągowej w gminie posiada 100 % mieszkańców. Budynków podłączonych do wodociągu jest **1 541**, nie podłączonych – **22**. Łącznie w 2019 r. dostarczono **171 200 m³** wody. Straty wody to **30 000 m³** co stanowi **17,5 %** wszystkiej wody dostarczanej. Woda dostarczona dla celów ochrony przeciwpożarowej wyniosła **313 m³**.

W 2019 roku nie było ograniczeń w dostawach wody dla odbiorców w gminie. Wszystkie stacje wodociągowe wyposażone są w instalacje fotowoltaiczne. Cena wody wynosi – **3,89 zł/m³** z dopłatą **1,20 zł/m³** Cena wody dla mieszkańca – **2,69 zł/m³**. Dochody ze sprzedaży wody w 2019 r. wyniosły – **406 684,76 zł**. Wyniki badań wody surowej na ujęciach potwierdzają że jakość wody jest coraz gorszej jakości. Z powodu złej jakości wody studnia nr 2 w Sierakowie jest czasowo odstawiona, a wodociąg Sieraków wspomagany jest wodą dostarczaną z ujęcia w Nowej Wsi. W związku z pogarszającą się jakością wody surowej na ujęciach, istnieje konieczność stosowania nowych technologii uzdatniania wody, a w dalszej perspektywie poszukiwania nowych źródeł ujęć wody. Wszystkie stacje wodociągowe wyposażone są w instalacje fotowoltaiczne.

Gmina Harasiuki posiada własną biologiczną oczyszczalnię ścieków o przepustowości 148 m³ ścieków na dobę. Długość gminnej sieci kanalizacyjnej z przyłączami na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosiła **10,8 km**. Do sieci kanalizacyjnej podłączonych jest **215** budynków, szacunkowa liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej wynosi **780** osób. Liczba budynków w gminie bez dostępu do sieci kanalizacyjnej to **1 675**. Stan skanalizowania gminy – **11,4 %**. Ilość ścieków dopływających do oczyszczalni siecią kanalizacyjną – **25 537 m³**, dowożonych do oczyszczalni – **2 230 m³**. Cena ścieków – **9,68 zł/m³**, dopłata – **4,82 zł/m³**. Cena ścieków dla ludności – **4,86 zł/m³**. Dochody ze sprzedaży ścieków – **86 576,62 zł**. Oczyszczalnia wyposażona jest w instalację fotowoltaiczną.

Zadania do realizacji:

1. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w gminie.
2. Modernizacja 2 szt. pompowni ścieków w m. Harasiuki pod kątem zwiększenia przepustowości.
3. Rozbudowa sieci wodociągowej w zależności od potrzeb uzbrojenia terenów pod budownictwo.
4. Systematyczna wymiana hydrantów p-poż w miejsce uszkodzonych kilka rocznie w zależności od potrzeb.
5. Modernizacja stacji uzdatniania wody w Sierakowie lub wykonanie i zagospodarowanie nowego odwiertu studziennego.
6. Wymiana orurowania studni 2 i 3 ujęcia wody w Nowej Wsi.

W 2019 roku oddano do użytku odcinek sieci wodociągowej w miejscowości Łazory o długości **426** mb. Wymieniono 4 szt. hydrantów przeciwpożarowych

w miejscowościach Gózd, Łazory i Harasiuki. Wymieniono orurowanie w studni nr 1 ujęcia wody w Nowej Wsi.

4.3.2 Infrastruktura drogowa.

Na terenie gminy istnieje 3 kategorie dróg:

1. Droga wojewódzka nr 858 Zarzeczce- Biłgoraj –Zwierzyniec Szczepreszyn o długości **13,7 km**.
2. Drogi powiatowe o łącznej długości **79,4 km**.
3. Drogi gminne o łącznej długości **24,3 km**.

Wszystkie drogi gminne mają nawierzchnię asfaltową

W 2019 roku przebudowano drogę gminną wraz z przepustami na odcinku **0,9 km** Huta Nowa – Huta Stara. Wartość tego zadania to kwota **1 512 424 zł**. Inwestycja była współfinansowana ze środków Funduszu Dróg Samorządowych. Przeprowadzono remont drogi gminnej Rogóźnia – Banachy na odcinku **570 mb**. Wykonano remont drogi Łazory – PCB Harasiuki wraz z remontem przepustu na odcinku **0,1 km**. Zadania te były dofinansowane w wysokości **1 139 905 zł** przez MSWiA. Zimowe utrzymanie dróg gminnych realizowane jest przy pomocy posiadanego sprzętu technicznego przez pracowników Zakładu Usług Komunalnych.

W ciągu dróg gminnych znajduje się 3 obiekty mostowe. Most na rzece Tanew w ciągu drogi Łazory – PCB Harasiuki wymaga uzupełnienia ubytków betonu w pokładzie mostu, wykonania stożków przy przyczółkach mostu w zabezpieczenia obniżania się płyt najazdowych i nawierzchni drogi. Konserwacji konstrukcji nośnej mostu poprzez czyszczenie i malowanie ochronne. Koszt utrzymania dróg gminnych w 2019 r. wyniósł – **79 943,42 zł**. W roku 2019 wykonano remont nawierzchni na odcinku Łazory- Rogóźnia przy udziale finansowym gminy w wysokości **182 953 zł**.

Poza wymienionymi drogami na terenie gminy znajduje się wiele kilometrów dróg dojazdu rolnego, których nawierzchnie są corocznie ulepszone poprzez utwardzenie materiałem kamiennym. W roku 2019 wykonano remont takich dróg na długości **1,42 km**. Na jeden z odcinków uzyskano dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego w kwocie **75 000 zł**.

W odniesieniu do komunikacji pasażerskiej wszystkie miejscowości w Gminie są objęte komunikacją publiczną. Na terenie gminy znajduje się 8 przystanków przy drogach gminnych i 32 przystanki przy drogach powiatowych i drodze wojewódzkiej. Na tych przystankach zatrzymują się zarówno autobusy dalekobieżne jak też autobusy PKS Biłgoraj i PKS Stalowa Wola obsługujące poszczególne miejscowości Gminy.

4.4 Zasoby materialne gminy.

4.4.1. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.

Gmina w zasobie mieszkaniowym posiada 15 lokali mieszkalnych 13 mieszkań komunalnych i 2 lokale socjalne. W chwili obecnej 3 osoby korzystają z lokali socjalnych. Zgodnie z zarządzeniem Wójta Gminy Harasiuki stawka czynszu wynosi 2,46 zł/m² powierzchni użytkowej. Potrzeby w zakresie remontu budynków komunalnych to głównie budynek Agronomówki w Hucie Krzeszowskiej. Wymaga wymiany zewnętrznych drzwi wejściowych do budynku. Wymiany instalacji elektrycznej i wodnokanalizacyjnej w budynku, docieplenie z wykonaniem elewacji budynku, wykonanie nowego zbiornika na ścieki.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. zasób mieszkaniowy Gminy Harasiuki obejmował **15 lokali** mieszkalnych w następujących lokalizacjach :

Lp.	Miejscowość	Liczba lokali
1.	Huta Krzeszowska	11
2.	Gózd	1
3.	Sieraków	3
Razem		15

Spośród 15 lokali mieszkalnych wszystkie były wykorzystane.

Na dzień 1 stycznia 2019 r. zaległości w opłatach za najem lokali mieszkalnych będących w zasobie gminy opiewały na kwotę **3 611,06 zł**, natomiast na dzień 31 grudnia 2019 r. opiewały na kwotę **2 845,67 zł**. Wpływy z tytułu najmu lokali użytkowych i mieszkalnych wyniosły **138 254,74 zł**.

W 2019 r. wypłacono dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę **3 771,66 zł**, których beneficjentami było 1 rodzina i było to **12 świadczeń**. Wypłacono również dodatki energetyczne w kwocie **189,49 zł** dla 1 rodziny i było to **12 świadczeń**.

4.4.2 Gospodarka nieruchomościami.

Na dzień 1 stycznia 2019 r. stan gruntów wchodzących w skład gminnego zasobu nieruchomości wynosił **286,30405 ha** o wartości księgowej **4 702 113,20 zł**, natomiast na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosił **288,33975 ha** o wartości księgowej **4 796 805,90 zł**. Jedna działka o pow. 0,0054 ha oddana jest w użytkowanie wieczyste na rzecz PGE Dystrybucja S.A. Oddział Rzeszów.

W ciągu roku 2019 nabyto nieruchomości o ogólnej powierzchni **19,4146 ha** o wartości księgowej **243 515,48 zł** oraz zbyto nieruchomości o ogólnej powierzchni **17,3789 ha** o wartości księgowej **148 822,78 zł**.

Ponadto w skład mienia komunalnego na koniec roku 2019 wchodziły budynki i budowle o łącznej wartości **51 660 147,33 zł** oraz środki trwałe i wyposażenie o łącznej wartości **4 423 023,55 zł**. Ogólna wartość składników mienia komunalnego wynosi **60 879 976,78 zł**.

Gmina Harasiuki nabywa nieruchomości poprzez komunalizację mienia, zakup nieruchomości i nieodpłatne nabycie nieruchomości. Natomiast zbywa poprzez sprzedaż nieruchomości w formie przetargów i formie bezprzetargowej oraz przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

Nieruchomości gminne to zarówno grunty jak też budynki są przedmiotem użyczenia na rzecz organizacji pozarządowych, których celem jest wspieranie integracji i wszechstronnego rozwoju lokalnej społeczności, a w szczególności aktywizacji zawodowej mieszkańców gminy, propagowanie oraz ochrona dziedzictwa kulturowego, rozwój kultury fizycznej, sportu, turystyki i rekreacji

Na terenie gminy znajdują się dwa kompleksy sportowo – rekreacyjne oraz trzy boiska wielofunkcyjne w miejscowości Harasiuki, Huta Krzeszowska, Krzeszów Górny oraz boisko do piłki nożnej w miejscowości Hucisko.

Gmina w zasobach mienia komunalnego posiada dwa kompleksy terenów przeznaczonych pod inwestycje:

- 1) Obręb Gózd potocznie zwany „KARLICHY” zajmujący 7 działek o łącznej pow. **17,6755 ha**,

- 2) Obręb Huta Nowa zwany „OBLAS” obejmujący 2 działki o łącznej pow. **32,5854 ha.**

Nieruchomości gminne wchodzące w skład zasobu są wydzierżawiane:

- 1) działka o pow. 0,0480 ha położona w miejscowości Harasiuki pod budowę stacji bazowej telefonii cyfrowej, w roku 2019 z tytułu dzierżawy uzyskano dochód w kwocie: **25 081,12 zł – netto**,
- 2) działka położona w miejscowości Banachy wydzierżawiona pow. 0,01 ha pod budowę wieży dla P4 uzyskano dochód w kwocie: **14 630,40 zł – netto**,
- 3) cztery działki rolne o pow. 2,5246 ha dochód z dzierżawy w kwocie: **857,76 zł – netto**.

4.4.3 Program opieki nad zabytkami.

Program Opieki nad Zabytkami jest dokumentem, który określa zakres podejmowanych działań dotyczących inicjowania, wspierania i koordynowania prac z dziedziny ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego.

Program określa kierunki działań w zakresie opieki nad zabytkami, wskazuje konieczne do wykonania zadania i sugeruje sposoby ich realizacji poprzez określenie podstawowych działań organizacyjnych, finansowych, promocyjnych i ochronnych. Istotnym celem programu jest dążenie do osiągnięcia odczuwalnej i akceptowalnej przez społeczeństwo poprawy w zakresie: stanu zachowania i utrzymania obiektów zabytkowych znajdujących się na terenie gminy, szeroko pojmowanego zasobu dziedzictwa kulturowego oraz zachowania krajobrazu kulturowego.

W roku 2019 opracowano kolejny program opieki na zabytkami gminy Harasiuki obejmujący lata **2019-2022**. Na terenie gminy zgodnie z opracowanym programem znajduje się **47 zabytków** architektury i budownictwa w tym **12 cmentarzy i mogił wojennych**. Poza tym ustalono wiele stanowisk archeologicznych. Wiodącym zabytkiem jest zespół kościoła parafialnego p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Hucie Krzeszowskiej z XVIII wieku. Zabytki znajdujące się w administrowaniu gminy są w zadowalającym stanie technicznym. W roku 2018 wykonano gruntowny remont cmentarza z II wojny światowej w Banachach a wcześniej w miejscowości Wólka. Obecnie remontu wymaga cmentarz z I i II wojny światowej w Harasiukach.

4.5 Środowisko.

4.5.1. Rolnictwo.

Przeważający obszar Gminy Harasiuki, a zwłaszcza jej północna-wschodnia część leży w strefie niekorzystnych warunków dla rozwoju rolnictwa. Istniejące na obszarze Gminy Harasiuki rolnictwo jest jednak rolnictwem z którego utrzymuje się niewielka ilość rodzin. Użytki rolne stanowią ponad **42,0%** powierzchni całej gminy. W użytkowaniu gospodarstw rolnych znajduje się ponad 6 731 ha użytków rolnych, w tym ponad 49 % ich powierzchni zajmują grunty orne.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. w Gminie Harasiuki funkcjonowało łącznie **1 713** gospodarstw rolnych.

Poniższa tabela przedstawia liczbę gospodarstw rolnych funkcjonujących na terenie Gminy Harasiuki w 2019 r. wg kategorii powierzchni poszczególnych gospodarstw:

Lp.	Powierzchnia gospodarstwa	Ilość
1.	od 1.01 do 2 ha	515
2.	od 2.01 do 5 ha	785
3.	od 5,01 do 7,01 ha	281
4.	od 7,01 do 10 ha	111
5.	od 10,01 do 15 ha	15
6.	powyżej 15,01 ha	4
7.	powierzchnia od 0 do 1 ha	1 414
Razem		3 127

Opracowanie własne.

W roku 2018 do Urzędu Gminy wpłynęły **88 wniosków** o oszacowanie szkód wywołanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi (susza) oraz **24 wnioski** o podział nieruchomości i **11 wniosków** o rozgraniczenie.

4.5.2. Gospodarowanie odpadami.

W roku 2019 wszystkie nieruchomości zamieszkałe położone na terenie Gminy Harasiuki były objęte systemem zbiórki odpadów komunalnych.

Łącznie właściciele nieruchomości **złożyli 1 519** deklaracji na odbiór odpadów komunalnych. **4 195 osób** objęte zostało opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku zadeklarowania zbiórki selektywnej w miesiącu styczniu, lutym, marcu, kwietniu wynosiła w przypadku gospodarstwa 1 osobowego – **5,00 zł**, gospodarstwa 2 osobowego – **10,00 zł**, gospodarstwa 3 osobowego – **15,00 zł**, gospodarstwa 4 osobowego – **20,00 zł** i gospodarstwa 5 osobowego i powyżej – **25,00 zł**. Właściciele nieruchomości, którzy nie zadeklarowali zbiórki selektywnej ponosili opłatę dwukrotnie wyższą.

Rada Gminy Harasiuki uchwałą Nr VI/37/2019 z dnia 21 marca 2019 r. wprowadziła zmianę stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, która zaczęła obowiązywać **od 1 maja 2019 r.** i w przypadku zbiórki selektywnej wynosiła dla gospodarstwa 1 osobowego – **6,50 zł**, gospodarstwa 2 osobowego – **13,00 zł**, gospodarstwa 3 osobowego – **19,50 zł**, gospodarstwa 4 osobowego – **26,00 zł** i gospodarstwa 5 osobowego i powyżej – **32,50 zł**. Właściciele nieruchomości, którzy nie zadeklarowali zbiórki selektywnej ponosili opłatę dwukrotnie wyższą.

Dochód gminy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2019 r. wyniósł **301 946,00 zł**. Zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na koniec 2019 roku wynosiły **70 853,32 zł**.

Łączny koszt funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2019 rok wyniósł **324 581,60 zł**. Odpady komunalne z terenu gminy Harasiuki przetwarzane są w „Sortowni odpadów zmieszanych i pochodzących z selektywnej zbiórki, kompostownia w m. Sigielki, 37-418 Krzeszów”.

W roku 2019 zostało odebranych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Harasiuki 1282,27 Mg odpadów komunalnych. W tym 737,68 Mg zmieszanych odpadów komunalnych i 544,59 Mg selektywnie zebranych odpadów komunalnych.

Na terenie Gminy Harasiuki nie odnotowano występowania dzikich wysypisk odpadów komunalnych.

4.5.3. Plan gospodarki niskoemisyjnej.

Gmina Harasiuki od 2016 roku realizuje „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Harasiuki” przyjęty UCHWAŁĄ Nr XXII/98/2016 w dniu 28 października 2016 r. przez Radę Gminy Harasiuki. Plan jest kluczowym elementem opisującym działania gminy, w celu określenia priorytetowych obszarów, dla których możliwe jest osiągnięcie wymaganych wskaźników w zakresie gospodarki niskoemisyjnej, tj. głównie w zakresie szeroko rozumianej redukcji emisji CO₂.

Gmina Harasiuki w celu realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej i redukcji emisji CO₂ przystąpiła do programu „*Rozwój mikroinstalacji OZE na potrzeby gospodarstw domowych Gminy Harasiuki*”.

4.7.4. Program usuwania wyrobów z azbestu.

Wyroby zawierające azbest z terenu Gminy Harasiuki nie są usuwane gdyż nie ma wsparcia w tym zakresie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie. W roku 2019 nastąpiła aktualizacja „Gminnego Programu usuwania wyrobów zawierających azbestu na lata 2019-2032” na podstawie przeprowadzonej w 2019 r. inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Harasiuki.

Program opracowała firma EKODIALOG Maciej Mikulski z Warszawy. Łącznie na terenie Gminy Harasiuki zainwentaryzowanych jest **2 253 135** kg wyrobów zawierających azbest. Koszt wykonania inwentaryzacji i opracowania Programu wyniósł **19 099,99** zł

4.5.5. Ochrona przyrody.

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach określa środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia i jest wymagana dla planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W 2019 r. do Urzędu Gminy w Harasiukach nie wpłynęły wnioski o wydanie decyzji środowiskowych:

Wójt Gminy Harasiuki w 2019 r. przyjął i pozytywnie rozpatrzył **67** złożonych przez mieszkańców Gminy zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew lub krzewów z nieruchomości osób fizycznych.

Wójt Gminy Harasiuki w 2019 r. nie wnosił uwag i nie wydawał decyzji zakazującej usunięcia drzew lub krzewów na podstawie wniosków złożonych przez:

- 1) Parafię Rzymsko-Katolicka w Hucie Krzeszowskiej – **1** wniosek
- 2) Mieszkańcy gminy – **66** wniosków

Gmina Harasiuki w 2019 r. na usunięcie drzew i krzewów z terenu nieruchomości, których jest właścicielem uzyskała zezwolenia **3** zezwolenia, wydane przez Powiat Niżański.:

W 2019 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie prowadził badania jakości wód powierzchniowych dla potrzeb monitoringu jakości wód. Na terenie gminy Harasiuki monitoringiem objęto rzekę Tanew od Łady do ujścia.

4.5.6. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi.

Rada Gminy Harasiuki każdego roku podejmuje uchwałę w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na

terenie Gminy Harasiuki na dany rok. Głównymi priorytetami programu są: odławianie bezdomnych zwierząt i zapewnienie im miejsca w schronisku, opieka i dokarmianie wolno żyjących kotów, sterylizacja i kastracja, usypianie ślepych miotów, poszukiwanie właścicieli, zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej. W celu realizacji założeń programowych Gmina Harasiuki współpracuje przede wszystkim ze schroniskiem dla zwierząt bezdomnych „AZORKOWO”, które mieści się w miejscowości Sigiełki 59, gmina Krzeszów. prowadzonym przez lek. Weterynarii Jerzy Sulikowski Gabinet Weterynaryjny „Esculap” w Nowej Sarzynie, gospodarstwem rolnym Mieczysław Pawęzka zam. Mostki gmina Jarocin oraz z organizacjami pozarządowymi, których celem statutowym jest ochrona zwierząt.

W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. przyjęto do schroniska **13** psy. Ponad to wysterylizowano **5 bezdomne kotki i 4 bezdomne** suczki w zamian za ich adopcję.

Gmina Harasiuki dofinansowuje również zabiegi sterylizacji i kastracji czworonogów. Na realizację tego zadania w 2019 r. Gmina poniosła koszty w wysokości **18 485,00 zł**

4.6 Opieka zdrowotna.

4.6.1. Ośrodek Zdrowia, apteki.

Na terenie gminy Harasiuki funkcjonuje NZOZ obejmujący swą działalnością Ośrodek Zdrowia w Harasiukach i Hucie Krzeszowskiej prowadzony przez Annę i Artura Szofer. Mieszkańcy południowej części gminy korzystają z Przychodni „Nasze Zdrowie-Niwińscy” prowadzoną przez Agnieszkę i Artura Niwińskich.

Świadczenie usług medycznych szpitalnych prowadzi Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Nisku.

Mieszkańcy gminy obsługiwani są przez dwie apteki, które siedzibę mają w Harasiukach i Hucie Krzeszowskiej.

4.6.2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest programem uchwalanym corocznie przez Radę Gminy Harasiuki i stanowi uszczegółowienie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Harasiuki na lata 2009–2020 w części dotyczącej zmniejszania rozmiaru aktualnie istniejących problemów alkoholowych i narkotykowych, zapobiegania powstawaniu nowych, niekorzystnych problemów społecznych, wynikających z używania środków uzależniających, zwłaszcza przez dzieci i młodzież

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana jest w drodze zarządzenia Wójta Gminy Harasiuki. W 2019 r. w pracach Komisji pracowało **6** osób, odbyło się **1** posiedzenie. Członkowie Komisji przeprowadzili **8** rozmów interwencyjno-motywacyjnych. Wezwanych osób na rozmowy było zdecydowanie więcej, ale osoby te nie stawiały się na wezwania. Koszty związane z wynagrodzeniem członków Komisji w 2019 r. wyniosły **240,00 zł**.

W 2019 r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie opiniowała wniosków pod względem usytuowania i liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Harasiuki, zgodnie z UCHWAŁĄ nr XL/208/2018 Rady Gminy Harasiuki z dnia 28 czerwca 2018 roku w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc

sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Harasiuki (Dz. Urz. Woj. Podka. z 2018 r., poz.4072).

Na dzień 1 stycznia 2019 r. zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Harasiuki posiadało 17 podmiotów, natomiast na dzień 31 grudnia 2019 r. zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Harasiuki posiadały 15 podmioty.

Liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych na dzień 1 stycznia 2019 r. wyniosła **17**, natomiast na dzień 31 grudnia 2019 r. wyniosła **15**. W 2019 r. Wójt Gminy Harasiuki nie wydał zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. W 2019 r. wartość sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Harasiuki wyniosła **2 681 625,99 zł**, to jest o **131 695,89 zł** więcej niż w roku 2018.

Wójt Gminy Harasiuki wydał w 2019 r. 1 zezwolenie na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, w tym 0 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, 0 zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz 1 zezwolenie na jednorazową sprzedaż napojów alkoholowych;

Środki finansowe na realizację zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. W 2019 roku za korzystanie z zezwoleń gmina pozyskała środki finansowe w kwocie **63 592,12 zł**.

W 2019 roku na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gmina Harasiuki wydała kwotę **52 948,22 zł**, w tym:

- 1) **2 359,60 zł** na przeciwdziałanie alkoholizmowi ;
- 2) **50 588,62 zł** na zwalczanie narkomanii.

W ramach działalności profilaktycznej na terenie Gminy Harasiuki podjęto następujące przedsięwzięcia:

- 1) wyjazdy na basen do Leżajska dla uczniów z Publicznej Szkoły Podstawowej z Huciska. Kwota dofinansowania- **2 199,96 zł**,
- 2) warsztaty dla dzieci i młodzieży zorganizowane przez Stowarzyszenie „Nasze Harasiuki”. Kwota dofinansowania -**2 521,63 zł**,
- 3) „konkurs kolęd” oraz konkurs „pisanka wielkanocna: zorganizowane przez Gminny Ośrodek Kultury w Harasiukach. Łączna kwota dofinansowania **560,29 zł**,
- 4) „Aktywne i bezpieczne ferie na wsi” zorganizowane przez Ochotniczą Straż Pożarną w Łazorach. Kwota dofinansowania -**1 299,37 zł**,
- 5) konkurs „Nie pal przy mnie proszę” zrealizowany przez Powiatową Stację Epidemiologiczno – Sanitarną w Nisku. Kwota dofinansowania -**158,00 zł**,
- 6) zabawę choinkową dla dzieci, młodzieży oraz rodziców zrealizowaną przez Publiczną Szkołę Podstawową w Harasiukach. Kwota dofinansowania **1 300,00 zł**,
- 7) wyjazd dla dzieci i młodzieży z parafii Huta Krzeszowska do Energylandii zrealizowany przez Parafię Rzymsko – Katolicką w Hucie Krzeszowskiej. Kwota dofinansowania – **2 950,00 zł**,
- 8) spektakle profilaktyczno – edukacyjne poruszające problematykę alkoholizmu, narkomanii, przemocy rówieśniczej dla dzieci i młodzieży uczęszczającej do szkół na terenie gminy Harasiuki, zrealizowane przez Teatr Kurtyna z Krakowa. Łączna kwota realizacji w/w spektakli wyniosła – **2 484,00 zł**.

- 9) dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Harasiukach zakupiono książki poruszające problematykę uzależnień oraz przemocy na łączną kwotę **500,00 zł**.

4.7 Oświata.

Zadania z zakresu edukacji w Gminie Harasiuki realizowane były w oddziałach przedszkolnych, szkolnych i oddziałach gimnazjalnych.

4.7.1. Sieć szkół i placówek oświatowych

1. Gmina jest organem prowadzącym dla dwóch Publicznych Szkół Podstawowych :

- 1) Publiczna Szkoła Podstawowa w Harasiukach,
- 2) Publiczna Szkoła Podstawowa w Hucie Krzeszowskiej.

W skład których wchodzi:

- a) oddziały gimnazjalne,
- b) szkoła podstawowa,
- c) oddziały przedszkolne przy szkole podstawowej.

2. Stowarzyszenie Naszym Dzieciom jest organem prowadzącym dla trzech Publicznych Szkół Podstawowych :

- 1) Publiczna Szkoła Podstawowa w Goździe,
- 2) Publiczna Szkoła Podstawowa w Hucisku,
- 3) Publiczna Szkoła Podstawowa w Krzeszowie Górnym.

W skład których wchodzi:

- a) szkoła podstawowa,
- b) oddziały przedszkolne przy szkole podstawowej.

Tak usytuowana sieć szkół zmniejsza odległość uczniów od miejsca zamieszkania do szkoły. Wszystkie szkoły prowadzą oddziały przedszkolne, których zadaniem jest pełnienie funkcji opiekuńczej dla dzieci od 3 roku życia.

4.7.2. Wyposażenie i dochody z tytułu wynajmów.

Po reorganizacji oświaty w związku z reformą oświaty na utrzymaniu gminy pozostają 2 rozbudowane budynki w których funkcjonowały szkoły podstawowe i oddziały gimnazjalne. Liczba sal lekcyjnych w szkołach jest wystarczająca do organizacji nauki w jednozmianowym systemie pracy. Ponadto szkoły dysponują obiektami sportowymi i pełnowymiarowymi boiskami trawiastymi. Hala sportowa w Harasiukach i sala gimnastyczna w Hucie Krzeszowskiej w ciągu roku szkolnego służą przede wszystkim uczniom, a w godzinach popołudniowych oraz w weekendy wynajmowane są grupom zewnętrznym korzystającym z obiektu. Łączna kwota dochodu za wynajmy obiektów wyniosła: Harasiuki – **9 150 zł** i Huta Krzeszowska – **6 834 zł**.

W szkołach wykonywano na bieżąco drobne prace remontowe podnoszące bezpieczeństwo uczniów. Najbardziej kosztowną inwestycją jaką przeprowadzono w 2019 roku był remont schodów wewnątrz budynku i trzech sal lekcyjnych. Łącznie na remonty i materiały z nimi związane przeznaczono kwotę w wysokości **55 960 zł**.

4.7.3. Liczebność oddziałów i uczniów w szkołach

W tabeli przedstawiono dane dotyczące liczby uczniów na terenie Gminy Harasiuki w 2019 roku z podziałem na poszczególne szkoły.

Rok szkolny	Oddziały przedszkolne		Szkoła podstawowa		Oddziały gimnazjalne	Łączna liczba dzieci	
	2018/2019	2019/2020	2018/2019	2019/2020	2018/2019	2018/2019	2019/2020
Publiczna Szkoła Podstawowa w Harasiukach							
Liczba dzieci	63	60	157	152	24	244	212
Liczba oddziałów	4	4	9	9	1	14	13
Liczba dzieci na 1 oddział	15,8	15,0	17,4	16,9	24,0	17,4	16,3
Publiczna Szkoła Podstawowa w Hucie Krzeszowskiej							
Liczba dzieci	47	46	124	122	19	190	168
Liczba oddziałów	3	3	8	8	1	12	11
Liczba dzieci na 1 oddział	15,7	15,3	15,5	15,3	19,0	15,8	15,3
Publiczna Szkoła Podstawowa w Hucisku							
Liczba dzieci	19	23	50	48		69	71
Liczba oddziałów	1,5	2	5	8		6,5	10
Liczba dzieci na 1 oddział	12,7	11,5	10,0	6,0		10,6	7,1
Publiczna Szkoła Podstawowa w Goździe							
Liczba dzieci	20	17	37	37		57	54
Liczba oddziałów	2	2	7	8		9	10
Liczba dzieci na 1 oddział	10,0	8,5	5,3	4,6		6,3	5,4
Publiczna Szkoła Podstawowa w Krzeszowie Górnym							
Liczba dzieci	30	26	68	67		98	93
Liczba oddziałów	2	2	6	8		8	10
Liczba dzieci na 1 oddział	15,0	13,0	11,3	8,4		12,3	9,3
Razem							
Liczba dzieci	179	172	436	426	43	658	598
Liczba oddziałów	12,5	13	35	41	2	49,5	54
Liczba dzieci na 1 oddział	14,3	13,2	12,5	10,4	21,5	13,3	11,1

Liczba uczniów w szkołach na terenie Gminy Harasiuki w 2019 roku.

4.7.4. Wyniki egzaminów końcowych.

Jednym z mierników poziomu nauczania w szkołach są wyniki egzaminów końcowych. Na wyniki egzaminu duży wpływ mają czynniki indywidualne niezależne od uczniów takie jak uzdolnienia, ale również od nich zależne jak np. frekwencja, udział

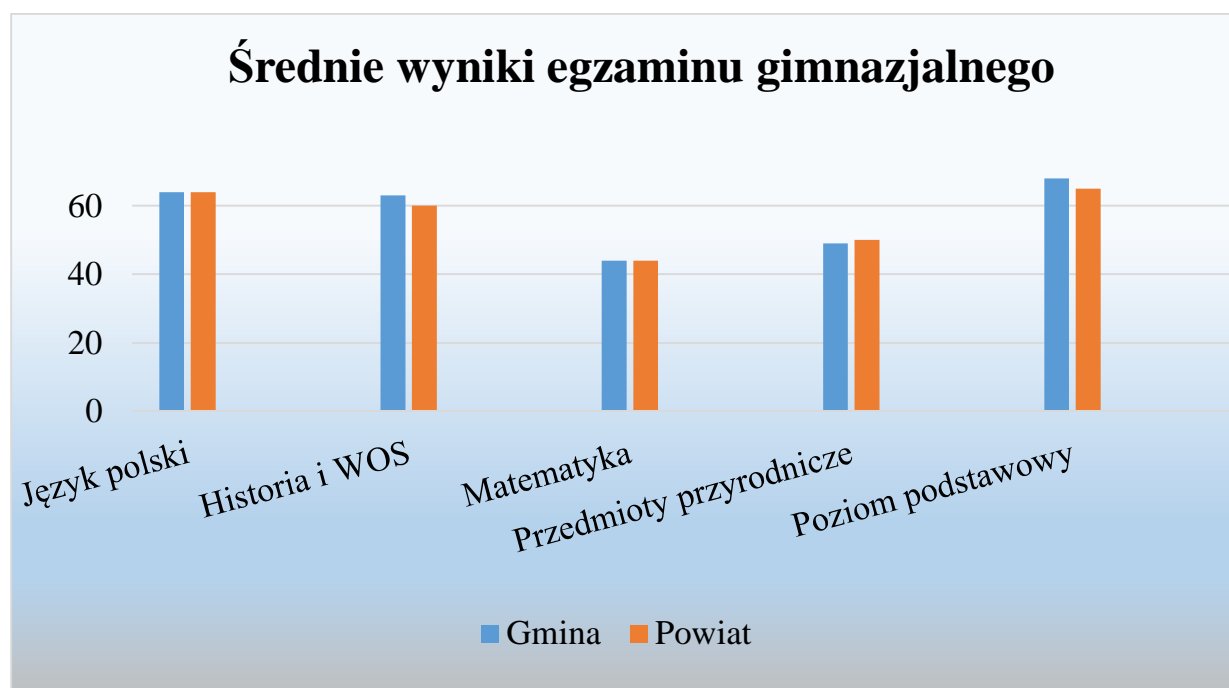
w dodatkowych zajęciach czy samodoskonalenie.

W tabelach przedstawiono wyniki egzaminów w poszczególnych szkołach z terenu Gminy Harasiuki na tle średnich wyników gminy i powiatu.

Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2018/2019

Szkoła	Część humanistyczna				Część matematyczno-przyrodnicza				Język angielski			
	j. polski		Historia i WOS		Matematyka		Przedmioty przyrodnicze		Poziom podstawowy		Poziom rozszerz.	
	Średni wynik w %	stanin	Średni wynik w %	stanin	Średni wynik w %	stanin	Średni wynik w %	stanin	Średni wynik w %	stanin	Średni wynik w %	
PSP Harasiuki	63	5	57	5	41	5	46	5	68	6	52	
PSP Huta Krzeszowska	66	6	69	8	48	7	53	7	69	6	57	
Gmina	64		63		44		49		68		54	
Powiat	64		60		44		50		65		50	

Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w gminie w stosunku do powiatu

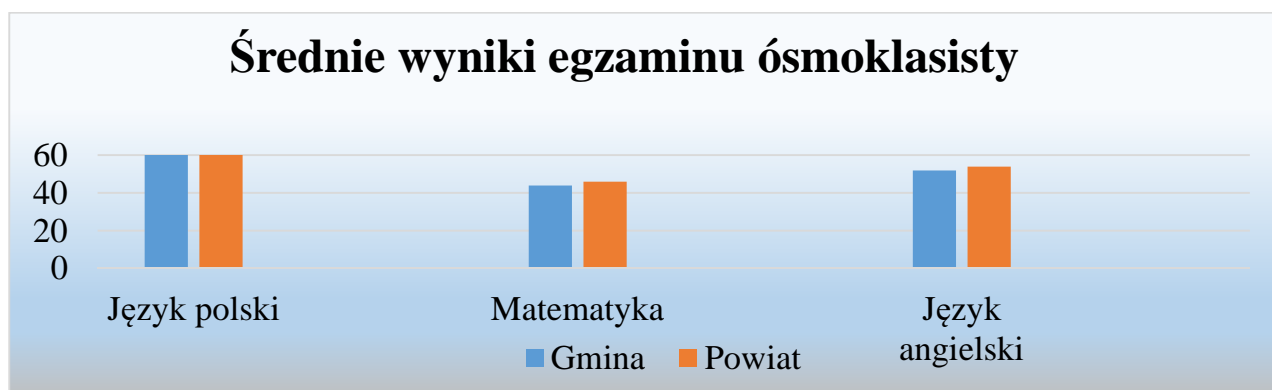
Wyniki egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnym 2018/2019

Szkoła	Język polski		Matematyka		Język angielski		Język niemiecki	
	Wynik w %	stanin	Wynik w %	stanin	Wynik w %	stanin	Wynik w %	stanin
PSP Harasiuki	64	5	40	5	52	5		
PSP Huta Krzeszowska	68	6	45	6	49	4		

PSP Gózd	74	7	51	7	61	6	57	7
PSP Hucisko	78	8	55	7	58	6		
PSP Krzeszów Górny	75	8	42	5	50	4		
Gmina	69		44		52			
Powiat	67		46		54			

Opracowanie własne.

Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w gminie w stosunku do powiatu

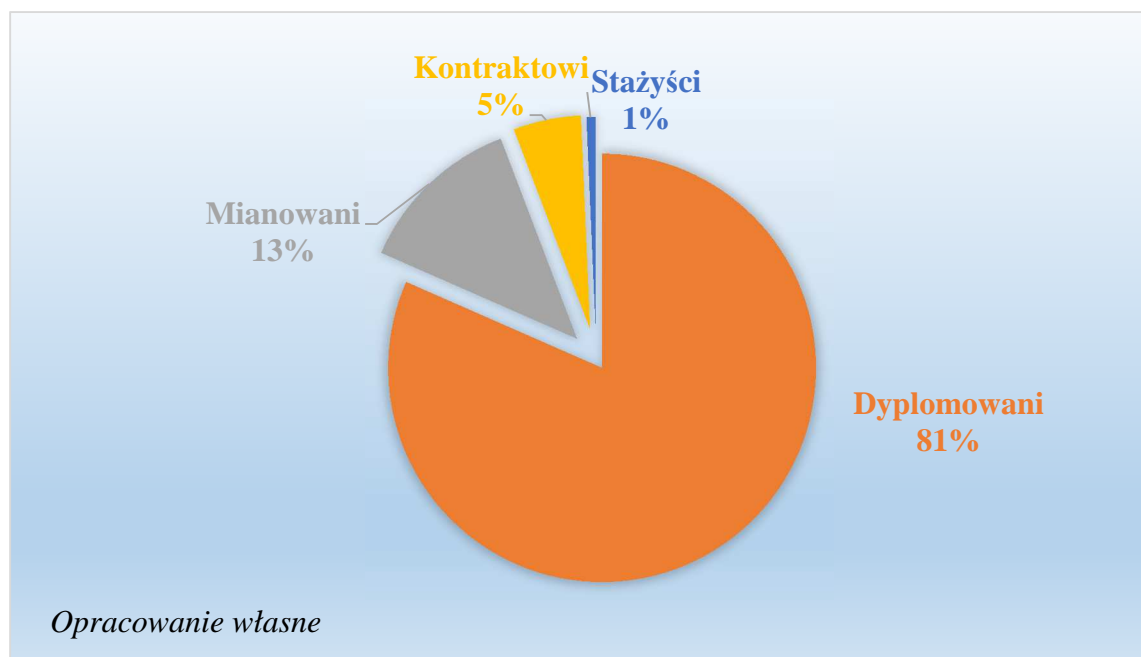
4.7.5. Zatrudnienie nauczycieli i pracowników obsługi według stopnia awansu zawodowego.

Stan zatrudnienia pracowników obsługi oraz nauczycieli z podziałem na stopnie awansu zawodowego w poszczególnych szkołach na terenie Gminy Harasiuki obrazują poniższe tabele.

Publiczne Szkoły prowadzone przez Gminę Harasiuki			
Nazwa szkoły	PSP w Harasiukach	PSP w Hucie Krzeszowskiej	Razem etaty
Etaty nauczycieli			
Dyplomowani	20,95	17,96	38,91
Mianowani	2,20	3,82	6,02
Kontraktowi	1,94	0,50	2,44
Stażyści	0,33	0,00	0,33
Razem etaty	25,42	22,28	47,70
Przeciętna liczba zatrudnionych nauczycieli	29,00	25,70	54,70
Pracownicy administracji i obsługi			
Pracownicy administracji	2	2	4
Pracownicy obsługi	7	8	15
Razem	9	10	19

Opracowanie własne. Stan zatrudnienia nauczycieli i pracowników obsługi w poszczególnych szkołach prowadzonych przez Gminę.

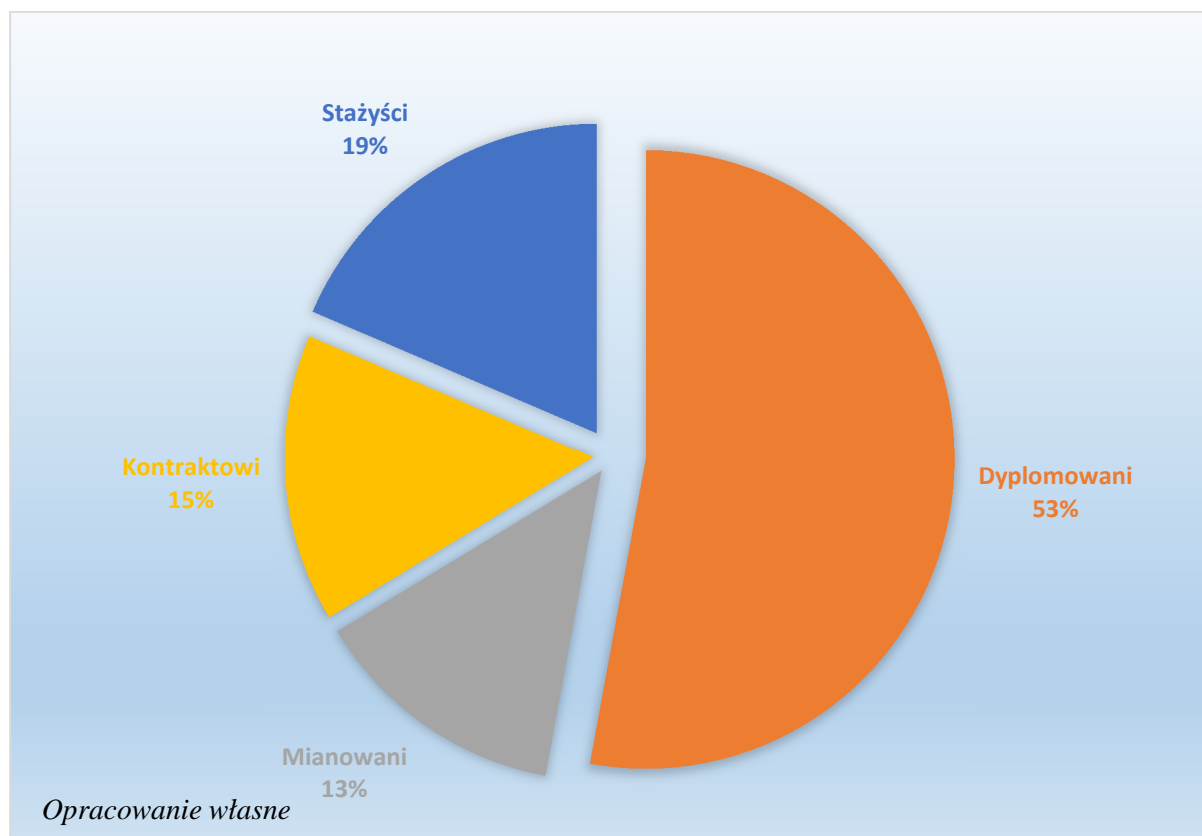
Zatrudnienie nauczycieli według stopni awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez **Gminę**.

Publiczne Szkoły prowadzone przez Stowarzyszenie Naszym Dzieciom				
Nazwa szkoły	PSP w Hucisku	PSP w Goździe	PSP w Krzeszowie Górnym	Razem etaty
Etaty nauczycieli				
Dyplomowani	6	6,58	6,5	19,08
Mianowani	2,33	0,63	1,89	4,85
Kontraktowi	1	2,03	2,41	5,44
Stażyści	1,55	0,47	4,68	6,70
Razem etaty	10,88	9,71	15,48	36,07
Przeciętna liczba zatrudnionych osób	18	15	20	53
Pracownicy obsługi				
Razem	5	4	7	16

Opracowanie własne. Stan zatrudnienia nauczycieli i pracowników obsługi w poszczególnych szkołach prowadzonych przez Stowarzyszenie Naszym Dzieciom.

Zatrudnienie nauczycieli według stopni awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez **Stowarzyszenie Naszym Dzieciom**

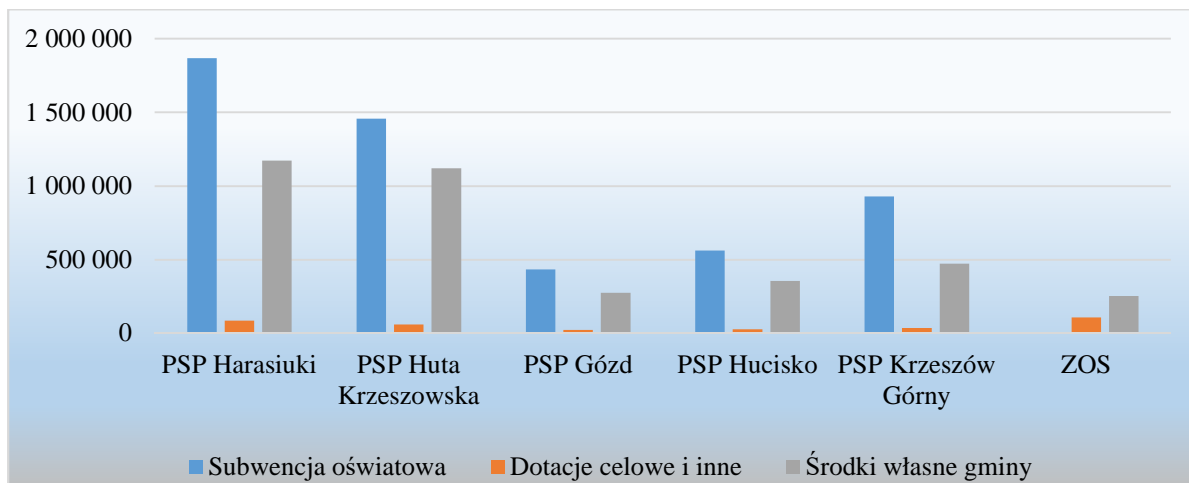
4.7.6. Finansowanie oświaty

Na zadania oświatowe Gmina otrzymuje subwencję oświatową wyliczaną na podstawie liczby uczniów oraz wag subwencyjnych. Szkoły prowadzone przez Stowarzyszenie Naszym Dzieciom otrzymują na każdego wychowanka oddziału przedszkolnego kwotę dotacji równej wydatkom na 1 ucznia w oddziale przedszkolnym, natomiast na każdego ucznia kwotę subwencji wyliczoną na takiego ucznia pomnożoną o wskaźnik zwiększający.

	Subwencja oświatowa	Dotacje celowe i inne	Środki własne gminy	Razem wydatki (bez wyd. na art. żyw. w stołówkach)	Średnioroczna liczba uczniów i wychowanków oddziałów przedszkolnych	Roczna kwota wydatków na 1 ucznia	Stosunek procentowy	
							uczniów szkół podstawowych i gimnazjum	wychowanków oddziałów przedszkolnych
PSP Harasiuki	1 868 841	86 451	1 173 177	3 128 469	233	13 408	73%	27%
PSP Huta Krzeszowska	1 458 044	59 645	1 121 153	2 638 842	183	14 446	74%	26%
PSP Gózd	434 678	23 919	274 864	733 460	56	13 175	66%	34%
PSP Hucisko	563 093	27 214	356 246	946 553	70	13 459	71%	29%
PSP Krzeszów Górny	929 644	35 561	473 959	1 439 164	97	14 837	70%	30%
ZOS		386	253 349	253 736				
ZOS (realizacja projektów)		107 520	796	108 316				
Dowożenie uczniów			437 079	437 079				
Razem	5 254 300	340 696	3 653 544	9 248 540				
Udział procentowy	57%	4%	39%	100%				

Opracowanie własne finansowanie oświaty w 2019 r.

Opracowanie graficzne finansowanie oświaty w 2019 roku

Jak wynika z powyższego wykresu otrzymywana subwencja na szkoły nie jest wystarczająca na pokrycie bieżących wydatków szkół. Gmina co roku dokłada do każdej z nich duże środki finansowe.

4.7.7. Projekty miękkie realizowane przez szkoły

W szkołach w ciągłym systemie realizowane są projekty miękkie na realizację których środki pozyskiwane są z różnych źródeł zarówno zewnętrznych. Można wymienić m.in.: *Szkolny Klub Sportowy SKS, Familiada sportowa „Rodzinne potyczki na sportowo Rozwijanie aktywności społecznej”, Patriotyczne śpiewanie w Gminie Harasiuki 2019, Rozwijanie postaw patriotycznych i obywatelskich, Robotyka - pasja młodego informatyka, Harcerska reaktywacja-harcerze na start, Programista z klasą, „Lekcja o Funduszach Europejskich”, Bądźmy poszukiwaczami autorytetu i wiele innych.*

4.7.8. Osiągnięcia uczniów

Wielu uczniów posiada szczególne uzdolnienia, czego wyniki można zaobserwować w konkursach. Najzdolniejsi uczniowie wyłonieni w konkursach przeprowadzanych w szkołach wybierani są do reprezentowania Gminy na szczeblu powiatowym, wojewódzkim, ogólnopolskim czy międzynarodowym min.:

- 1) w międzynarodowym konkursie programistycznym „BALTIE 2019” uczniowie klasy V,VIII szkoły podstawowej i III gimnazjum byli finalistami etapu wojewódzkiego, a trzech uczniów uzyskało tytuł laureata w województwie,
- 2) w przedmiotowych konkursach w finale wojewódzkim z biologii i chemii uczeń klasy VIII uzyskał tytuł laureata oraz finalisty, a uczennica klasy III gimnazjum uzyskała tytuł finalisty z historii,
- 3) w ogólnopolskim konkursie „Młodzież Zapobiega Pożarom” uczeń klasy V zajął I miejsce w powiecie oraz V w województwie,
- 4) jedna ze szkół zajęła III miejsce w kraju w ogólnopolskim konkursie online:#tabliczkaf2019,
- 5) uczniowie uzyskują również wysokie osiągnięcia sportowe w powiecie i województwie w konkursach,
- 6) Mistrzostwa Wojewódzkie w Lekkoatletyce – I miejsce (pchnięcie kulą), VI miejsce – (bieg na 300 m),

- 7) w finale wojewódzkim Igrzysk Młodzieży Szkolnej w Unihokeju dziewcząt uczennice klasy VIII szkoły podstawowej i III gimnazjum zajęły 3 miejsce,
- 8) drużynowe i indywidualne udziały w zawodach powiatowych takich jak: halowa piłka nożna, unihokej, tenis stołowy, biegi przełajowe, rzut piłeczką palantową, lekkoatletyka czy turnieju bezpieczeństwa w ruchu drogowym – w tych konkursach uczniowie zajmowali I, II lub III miejsca.

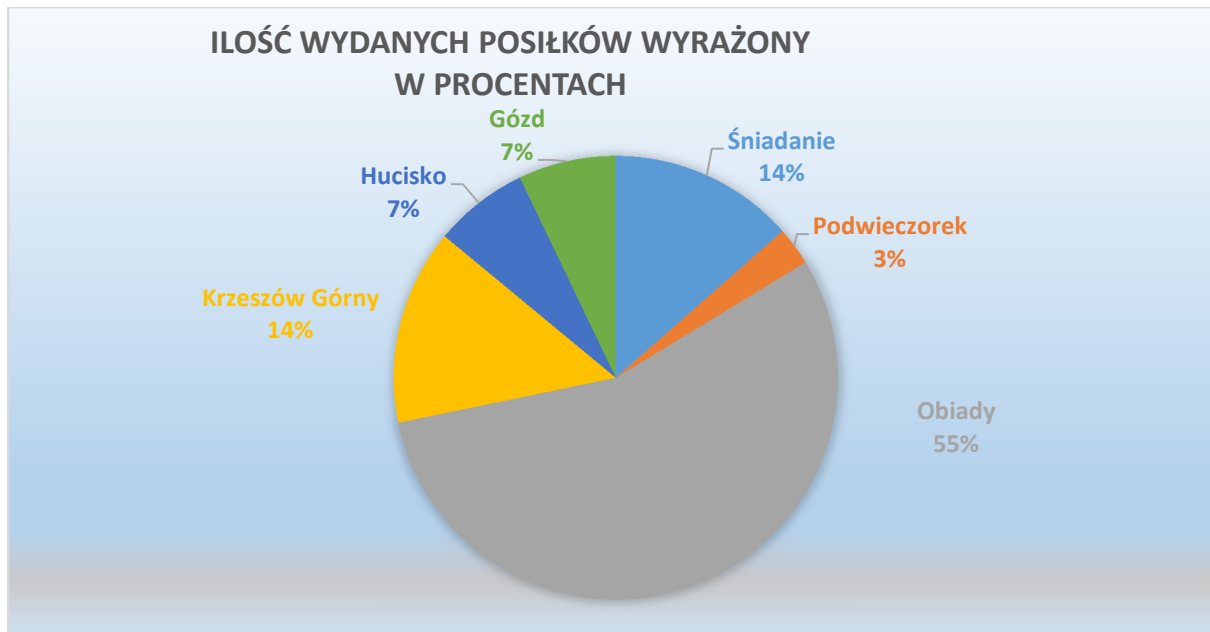
4.7.8. Dożywianie uczniów

W szkołach prowadzonych przez gminę zorganizowane są stołówki szkolne, a gotowane w nich posiłki dowożone są do szkół prowadzonych przez Stowarzyszenie Naszym Dzieciom. Poniższa tabela przedstawia zestawienie wydanych posiłków w szkołach. Łączne koszty prowadzonych stołówek bez wydatków na artykuły żywnościowe wynoszą:

- 1) PSP Harasiuki – **257 436 zł**,
- 2) PSP Huta Krzeszowska – **269 431 zł**.

	PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA W HARASIUKACH	PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA W HUCIE KRZESZOWSKIEJ
Śniadanie	8 986	4 845
Podwieczorek	1 763	1 085
Obiady	25 887	30 883
Krzeszów Górny	14 590	-
Hucisko	7 050	-
Gózd	-	7282
Razem wydane posiłki	58 276	44 095
Dzienna średnia ilość posiłków	339	249

Opracowanie własne. Zestawienie wydanych posiłków w stołówkach szkolnych- za 2019 rok

Opracowanie własne. Procentowy udział wydawanych posiłków wydawanych na obiady, podwieczorki i śniadania, dla szkół prowadzonych przez Gminę, oraz obiadów wydawanych szkołom prowadzonym przez Stowarzyszenie Naszych Dzieci.

Dowożenie dzieci do szkół realizowane jest trzema autobusami. Najdłuższy czas dojazdu ucznia do szkoły wynosi – 25 minut. Koszy dowożenia dzieci do szkół w 2019 r. wyniosły – **437 078,52 zł**

4.8 Bezpieczeństwo.

4.8.1. Ochotnicza Straż Pożarna.

Na terenie Gminy Harasiuki funkcjonuje 10 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Jednostki te zlokalizowane są w miejscowościach: Krzeszów Górny, Hucisko, Harasiuki, Łazory, Banachy, Huta Nowa, Gózd, Maziarnia, Huta Krzeszowska i Huta Podgórna. Dwie jednostki: OSP Harasiuki i OSP Gózd należą do Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego.

Stan środków trwałych (pojazdy) w poszczególnych jednostkach OSP wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.:

Lp.	Jednostka OSP	Marka	Typ, model	Rok produkcji
1.	Harasiuki	MAN	Średni GBA	2019
2.		Ford Transit	Lekki GLM	2003
3.		Daewoo	operacyjny	1998
4.	Gózd	Star 266	Średni GBA	1976/2009
5.	Hucisko	Magirus	GBA	1973
6.	Krzeszów Górny	Magirus	GBA	1974
7.		Nissan Primera	operacyjny	1998
8.	Łazory	MAN	GBA	1974
10.		DAF	GBA	1976 wycofany
11.		GBA	Star	1974 wycofany
12.	Maziarnia	GBA	Star 266	1983
13.	Banachy	GLM	Żuk	1993
14.	Huta Krzeszowska	GLM	Żuk	1971

15.	Huta Nowa	GLM	Żuk	1994
16.	Huta Podgórna	GLM	Żuk	1992

Opracowanie własne.

Ponadto na wyposażeniu OSP Harasiuki znajduje się zestaw hydrauliczny. Gmina Harasiuki na bieżąco inwestuje również w rozbudowę i modernizację istniejących remiz strażackich.

Liczba druhów w poszczególnych jednostkach OSP w 2019 r.:

Lp.	Jednostka OSP	Liczba druhów	Liczba dh. wg. grup	
1.	Harasiuki	89	Zwyczajni mogą brać udział w akcjach	66/25
			Członkowie honorowi	3
			Członkowie wspierający	2
			MDP	18
2.	Gózd	51	Zwyczajni mogą brać udział w akcjach	46/12
			Członkowie honorowi	5
			Członkowie wspierający	0
			MDP	0
3.	Krzeszów Górny		Zwyczajni mogą brać udział w akcjach	36/5
			Członkowie honorowi	0
			Członkowie wspierający	1
			MDP	0
4.	Hucisko		Zwyczajni mogą brać udział w akcjach	37/7
			Członkowie honorowi	5
			Członkowie wspierający	0
			MDP	0
5.	Łazory		Zwyczajni mogą brać udział w akcjach	40/8
			Członkowie honorowi	2
			Członkowie wspierający	2
			MDP	0
6.	Banachy		Zwyczajni mogą brać udział w akcjach	23/4
			Członkowie honorowi	0
			Członkowie wspierający	0
			MDP	0
7.	Huta Nowa		Zwyczajni mogą brać udział w akcjach	17/4
			Członkowie honorowi	0
			Członkowie wspierający	1
			MDP	0
8.	Huta Krzeszowska		Zwyczajni mogą brać udział w akcjach	25/5
			Członkowie honorowi	3
			Członkowie wspierający	0
			MDP	0

9.	Maziarnia	Zwyczajni mogą brać udział w akcjach	21/10
		Członkowie honorowi	0
		Członkowie wspierający	0
		MDP	0
10.	Huta Podgórna	Zwyczajni mogą brać udział w akcjach	25/4
		Członkowie honorowi	0
		Członkowie wspierający	0
		MDP	0

Opracowanie własne.

Liczba interwencji podjętych przez jednostki OSP w 2019 r. wyniosła **48**, to jest o **12** mniej niż w roku 2018. Liczba interwencji w poszczególnych jednostkach przedstawia się następująco

Statystyka wyjazdów ostatnich 4 lat:

Jednostka OSP	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
BANACHY	1	0	0	0
GÓZD	8	10	17	11
HARASIUKI	22	36	35	28
HUCISKO	2	0	2	6
HUTA KRZESZOWSKA	1	0	0	0
HUTA NOWA	1	0	0	0
HUTA PODGÓRNA	2	0	1	0
KRZESZÓW GÓRNY	1	1	1	0
ŁAZORY	3	1	1	2
MAZIARNIA	2	2	3	1
RAZEM	43	50	60	48

Opracowanie własne.

Gmina Harasiuki dokonała w 2019 r. zakupów dla jednostek OSP z terenu gminy :

1. Zakup pompy do wody zanieczyszczonej o wydajności 1000 l/min wraz z kompletem węży dla OSP Hucisko, koszt całkowity zakupu - 11 000,00 zł. w tym dotacja Gminy **3 600,00** zł. Dotacja z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.
2. Zakup 18 kompletów ubrań specjalnych trzyczęściowych FHR o wartości **58 860,08** zł. Wkład własny gminy to kwota **2 500,08** zł. pozostałe środki dotacja z Funduszu Solidarności Ministerstwa Sprawiedliwości. Umundurowanie otrzymały jednostki OSP Gózd, Harasiuki i Hucisko.
3. Zakup mundurów galowych **20** kpl., ubrania koszarowe 4 częściowe **32** kpl., buty bojowe skurzone **52** pary, koszulki strażackie polo STRAZ **61** szt. Wartość zakupu wyniosła **50 000** zł. a środki były z MSWiA w ramach dotacji „*Dofinansowanie jednostek OSP – 5.000+*”
4. Zakup 3 dużych namiotów, które wykorzystane zostaną na uroczystości gminne oraz strażackie.
5. Zakup nowego średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla jednostki OSP Harasiuki. Samochód bojowy marki MAN został zakupiony z realizacji wniosku złożonego do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

w Rzeszowie na zadania związane z dostawą środków trwałych na zakup samochodów ratowniczo gaśniczych.

Koszt całkowity zakupu - **769 980,00 zł** w tym :

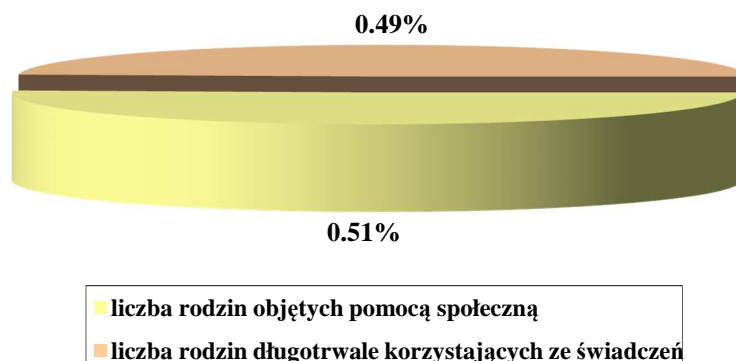
- 1) Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - **380 000,00 zł.**
- 2) Gmina Harasiuki - **309 980,00 zł.**
- 3) Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej - **80 000,00 zł.**
6. Zakup dla OSP Harasiuki średniego zestawu hydraulicznego marki LUKAS o wartości **57 000,00 zł.**, sfinansowany ze środków:
  - 1) Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej w kwocie- **50 000,00 zł.**
  - 2) Gmina Harasiuki w kwocie- **7 000,00 zł.**
7. Przeprowadzono remont remizy w OSP Gózd w ramach zadania publicznego pt. „Zapewnienie gotowości bojowej jednostki ochrony przeciwpożarowej włączonej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego”. Koszt całkowity przedsięwzięcia - **21 870,24 zł.** w tym dotacja Gmin -**7 870,24 zł.** Dotacja pochodziła z MSWiA.

4.9 Pomoc społeczna.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Harasiukach działa od 1 maja 1990r. Pomoc społeczna jest określana jako „instytucja polityki społecznej państwa mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia”. Zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej, ośrodki pomocy społecznej zatrudniają pracowników socjalnych jako realizatorów pomocy społecznej. Ośrodek obejmuje swoim działaniem teren gminy Harasiuki.

W ośrodku zatrudnionych jest 10 pracowników: kierownik, główny księgowy, 3 pracowników socjalnych, 1 opiekun, 3 osoby obsługujące świadczenia rodzinne, wychowawcze, dobry start i stypendia szkolne oraz 1 asystent rodziny. Skuteczna realizacja zadań nie jest możliwa bez współdziałania z władzami samorządowymi, kuratorami sądowymi, ZUS-em, KRUS-em, służbą zdrowia, szkołami, parafiami, sołtysami i innymi jednostkami zainteresowanymi problemami osób będących w trudnej sytuacji. Współpraca ta pozwala na zintegrowanie działań na rzecz osób potrzebujących wsparcia.

W ramach świadczeń z pomocy społecznej w 2019r. pomocą objęto **229** rodzin, w tym **220** rodzin długotrwale korzystających ze świadczeń, co prezentuje poniższy diagram:

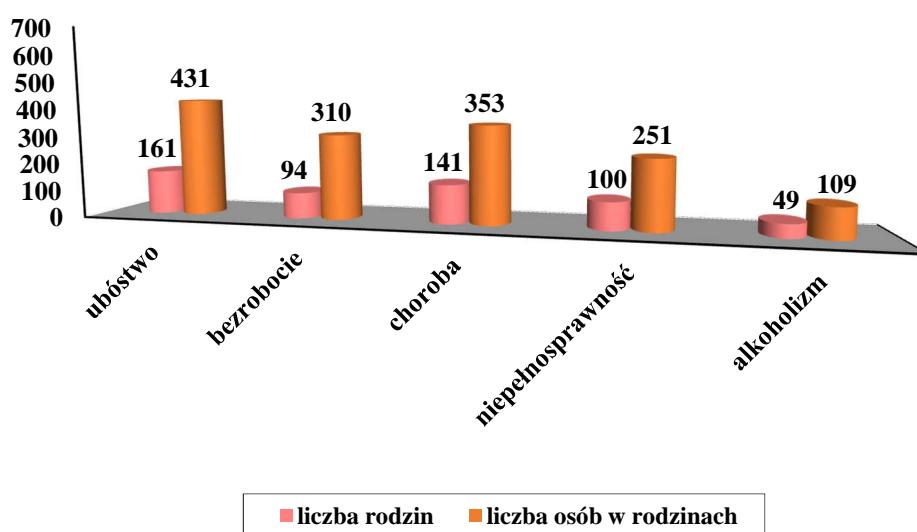

Źródło: Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Harasiukach

W 2019r udzielono następujących form pomocy: zasiłek stały **50** osób na kwotę **260 592,10** zł, zasiłki okresowe **76** rodziny na kwotę **198 886,73** zł, zasiłki celowe **55** rodzin na kwotę **29 906,46** zł, zasiłki celowe z programu „Posiłek w szkole i w domu” **140** rodzin na kwotę **156 328,55** zł pomoc w formie dożywiania uczniów **148** dzieci na kwotę **68 611,45** zł.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Harasiukach realizował usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze. Na realizację w/w usług wydatkowano kwotę **43 298,00** zł. Środki te stanowią wynagrodzenie dla 1 osoby zatrudnione na Umowę zlecenie świadczącej specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychiatrycznymi dla 1 dziecka oraz dla 1 osoby zatrudnionej na umowę o pracę, która świadczyła usługi opiekuńcze dla **5** osób starszych. Świadczone były również usługi opiekuńcze w ramach programu Edycja 2019 dla 1 dziecka i wypłacono wynagrodzenie w kwocie **2 520,00** zł.

Gmina przystąpiła do realizacji programu Opieka 75+ w ramach tego zadania usługi były świadczone u 3 osób i wypłacono wynagrodzenie na kwotę **4 700,00** zł. 14 osoby otrzymało wynagrodzenie za sprawowanie opieki nad całkowicie ubezwłasnowolnionym członkiem rodziny na kwotę **60 696** zł. Głównymi powodami udzielania pomocy były: ubóstwo 161 rodzin (431 osób w rodzinach), bezrobocie 94 rodzin (310 osób w rodzinach), długotrwała choroba 141 osób (353 osób w rodzinach), niepełnosprawność 100 rodzin (251 osób w rodzinach), alkoholizm 49 rodzin (109 osób w rodzinach), co przedstawia poniższy wykres:

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Harasiukach

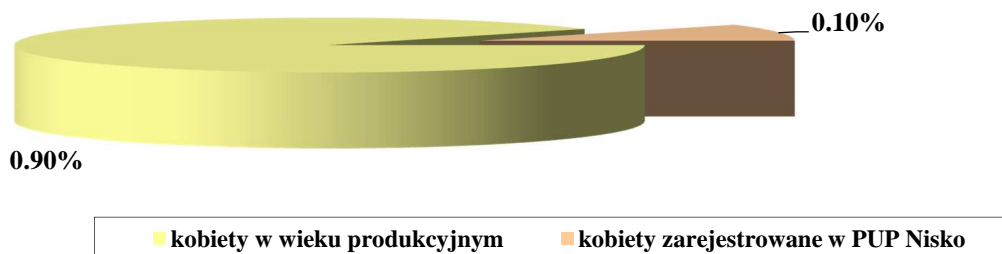
W 2019r. z pomocy skorzystało 18 rodzin niepełnych i 36 rodzin wielodzietnych. W domach pomocy społecznej w 2019r. przebywało 5 osób za które gmina wniosła opłaty w wysokości **143 424,20** zł.

Na terenie naszej gminy mamy 3 osoby bezdomne, w tym 1 osoba bezdomna przebywa w schronisku w Dębicy. Ze schroniskiem tym jest podpisana umowa na zabezpieczenie miejsc dla naszych bezdomnych, za tzw. gotowość nie jest pobierana odpłatność. Uchwałą Nr XL/195/2018 Rady Gminy Harasiuki z dnia 8 czerwca 2018r. przyjęto szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych. Po ubóstwie największą grupę korzystających ze świadczeń pomocy

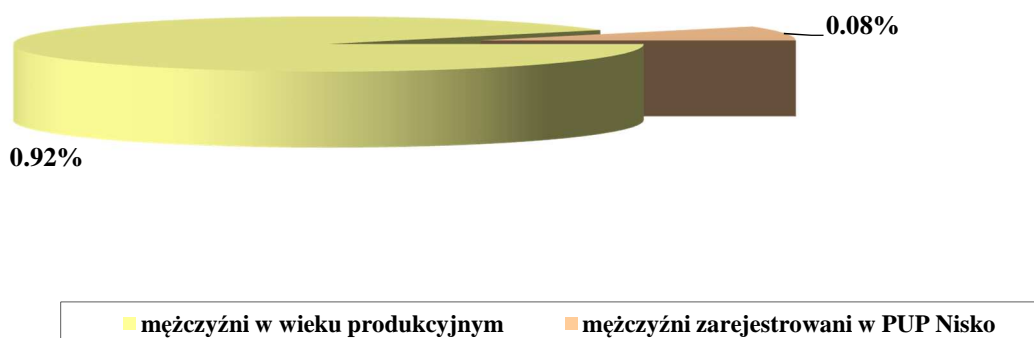
społecznej stanowią osoby bezrobotne. Na dzień 31 grudnia 2019r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nisku zarejestrowanych z terenu naszej Gminy było 408 osób, w tym 202 kobiety.

Struktura kobiet bezrobotnych w stosunku do kobiet w wieku produkcyjnym w gminie Harasiuki stan na 31 grudnia 2019 r.

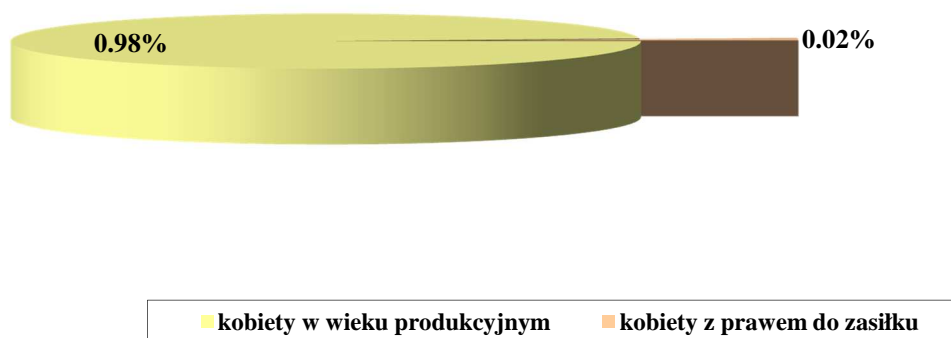
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Nisku

Struktura mężczyzn bezrobotnych w stosunku do mężczyzn w wieku produkcyjnym w gminie Harasiuki stan na 31 grudnia 2019 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Nisku

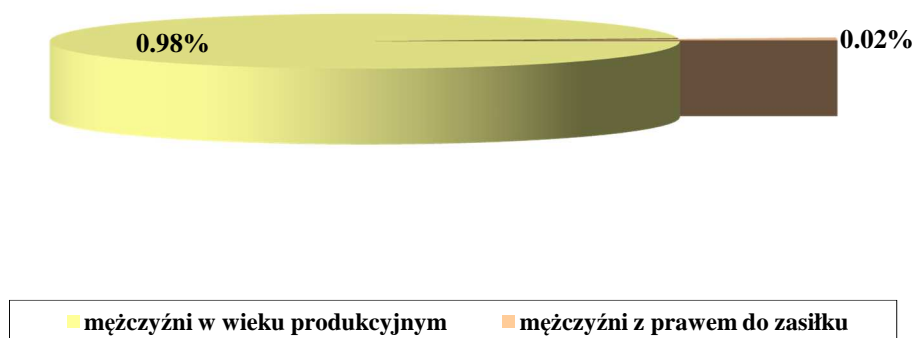
Z prawem do zasiłku zarejestrowanych było 69 osób, w tym 29 kobiet. Struktura kobiet z prawem do zasiłku dla bezrobotnych w stosunku do kobiet w wieku produkcyjnym w gminie Harasiuki stan na 31 grudnia 2019 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Nisku

Struktura mężczyzn z prawem do zasiłku dla bezrobotnych w stosunku do mężczyzn w wieku produkcyjnym w gminie Harasiuki stan na 31 grudnia 2019 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Nisku

Ośrodek Pomocy Społecznej w Harasiukach współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w Nisku zarówno w upowszechnianiu ofert pracy jak i informowaniu o poradnictwie zawodowym, przekazujemy również informacje o potrzebach szkoleniowych dla naszych klientów. Współpracujemy przy organizowaniu prac społecznie użytecznych na terenie gminy Harasiuki. W dniu 16 kwietnia 2013 r. została zawarta umowa Nr 5/SEPI/2013 w sprawie udostępniania danych osobowych.

W dniu 12 grudnia 2014 r. zostało zawarte porozumienie pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy w Nisku a Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Harasiukach, które określa zakres i tryb współdziałania w szczególności przy wykonywaniu zadań z zakresu aktywizacji zawodowej i społecznej. Ośrodek Pomocy Społecznej w Harasiukach przekazuje na początku każdego roku listę osób chętnych do wykonywania prac społecznie użytecznych do Powiatowego Urzędu Pracy w Nisku.

W ramach prac społecznie użytecznych w 2019 r. zaktywizowanych było 5 osób, które wykonywały prace od maja 2019 r. do października 2019r. Ponadto w ramach programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” prace wykonywała 1 osoba w okresie od maja 2019 r. do listopada 2019 r. Łączny koszt poniesiony przez gminę na organizację prac społecznie użytecznych wyniósł **7 780,00 zł** (3 112,00 zł - środki własne gminy, **4 668,00 zł**- refundacja z Powiatowego Urzędu Pracy w Nisku).

W 2019 r. przyznano stypendia szkolne dla 132 uczniów na kwotę 143 860 zł oraz dla 10 uczniów zasiłki szkolne na kwotę 5 990,00 zł. W ramach zadań zleconych Ośrodek Pomocy Społecznej w Harasiukach w 2019 r. wypłacał następujące świadczenia:

- 1) w ramach rządowego program „Dobry start” wypłacono dla 675 dzieci z 447 rodzin po 300zł na każde dziecko. Łącznie wypłacono **202 500zł**,
- 2) świadczenie wychowawcze 500+ wypłacono dla 1 050 dzieci z 553 rodzin na kwotę **4 704 881,90 zł**,
- 3) świadczenie z funduszu alimentacyjnego wypłacono 19 dzieciom z 10 rodzin na kwotę **63.200,00 zł**,
- 4) zasiłek rodzinny wraz z dodatkami wypłacono dla 653 dzieci z 323 rodzin na kwotę **1 059 912,76 zł**.
- 5) zasiłek pielęgnacyjny wypłacono dla 201 rodzin na kwotę **427 564,11 zł**,
- 6) świadczenie pielęgnacyjne wypłacono dla 118 rodzin na kwotę **2 003 598,70 zł**,
- 7) specjalny zasiłek opiekuńczy wypłacono dla 22 rodzin na kwotę **118 135,60 zł**,
- 8) jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka wypłacono dla 38 rodzin

na kwotę **38 000,00 zł**,

9) świadczenie rodzicielskie wypłacono dla 32 rodzin na kwotę **223 321,60 zł**,

10) zasiłek dla opiekuna wypłacono dla 25 rodzin na kwotę **104 780,00 zł**.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Harasiukach przy współpracy z Bankiem Żywności w Tarnobrzegu realizował Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa Podprogram 2017. Obok pomocy żywnościowej dla mieszkańców gminy prowadzone były działania towarzyszące. Dla **901** osób znajdujących się w trudnej sytuacji wydano łącznie **41,4 ton żywności** w formie paczek. Wydano **7 551** paczek żywnościowych. Ponadto przeprowadzono 2 warsztaty edukacyjne „Warsztaty dietetyczne i zdrowego żywienia” dla 28 uczestników oraz „Warsztaty ekonomiczne” dla 18 uczestników. Zorganizowano również spotkanie informacyjno – edukacyjne dotyczące zdrowego stylu życia, w którym uczestniczyło 19 osób.

Uchwałą Nr XLV/197/2014 Rady Gminy Harasiuki z dnia 24 stycznia 2014 r. przyjęto zasady zwrotu wydatków poniesionych przez Gminę Harasiuki na pomoc w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych na lata 2014-2020., natomiast Uchwałą Nr XLV/198/2014 Rady Gminy Harasiuki z dnia 24 stycznia 2014 r. przyjęto wieloletni program osłonowy w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020”. Dożywianie prowadzone było we wszystkich szkołach na terenie gminy Harasiuki w formie gorących posiłków: w 2 szkołach w postaci pełnego obiadu i w 3 szkołach w postaci jednego dania gorącego. Prowadzimy również dożywianie w formie gorących posiłków dzieci uczęszczających do szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych poza gminą Harasiuki.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Harasiukach realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r., poz. 218). Celem realizacji ustawy, UCHWAŁĄ nr XXXVIII/188/2018 Rady Gminy Harasiuki z dnia 19 marca 2018 r. został przyjęty Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018-2022. Ponadto Zarządzeniem nr 87/2018 Wójta Gminy Harasiuki z dnia 28 listopada 2018r. został powołany Zespół Interdyscyplinarny.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Harasiukach, Kuratorzy Sądowi, przedstawiciele służby zdrowia, pedagodzy szkolni, dzielnicowy z Posterunku Policji w Harasiukach oraz przedstawiciel organizacji pozarządowej. W 2019r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 13 Niebieskich Kart – A sporządzonych przez funkcjonariuszy policji, przy czym 2 Niebieskie Karty – A zostały sporządzone przez policję ponownie dla potrzeb prowadzonego postępowania.

W 2019 r. odbyło się 32 posiedzenia grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego. Grupy robocze pracowały w 15 rodzinach uwikłanych w przemoc. Członkowie grup roboczych z osobami doznającymi przemocy sporządzili łącznie 11 Niebieskich Kart – C, natomiast z osobami stosującymi przemoc został sporządzony łącznie 9 Niebieskich Kart – D. W stosunku do 7 rodzin uwikłanych w przemoc w rodzinie zostało złożone zawiadomienie do Prokuratury Rejonowej w Nisku o prawdopodobieństwie popełnienia przestępstwa. Jednakże w 2 rodzinach nastąpiła odmowa wszczęcia dochodzenia o czyn z art. 207 § 1 kk.

Członkowie grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego na podstawie § 18 ust. 1, pkt 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011 r., poz. 1245) zakończenie procedury następuje w przypadku – ustania przemocy

w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy zakończyli procedurę Niebieskiej Karty w 10 rodzinach. Jak wynika z Niebieskich Kart – A najczęściej stosowana była przemoc psychiczna, fizyczna oraz przemoc ekonomiczna.

Skala przemocy w rodzinie oraz częstotliwość jej występowania - 2019 r.

Liczba rodzin, w których występuje zjawisko przemocy w rodzinie	Częstotliwość zdarzeń przemocy w rodzinach		
	1 raz w roku	od 2 do 5 razy w roku	6 razy w roku i więcej
15	12	3	0

Źródło: Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Harasiukach

Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Ogółem osoby dotknięte przemocą w rodzinie	kobiety			mężczyźni			dzieci			
	Ogółem	z tego:		Ogółem	z tego:		Ogółem	z tego:		
		osoby starsze*	osoby niepełno- sprawne		osoby starsze*	osoby niepełno- sprawne		do 13 r.ż.	od 14 do 18 lat	niepełno- sprawne **
15	13	0	0	2	1	0	0	0	0	0

* Kobiety i mężczyźni powyżej 65 roku życia.

**dzieci od 0 do 18 roku życia.

Źródło: Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Harasiukach

W realizacji projektu Podkarpacki E-senior weźmie udział 10 seniorów. Ponadto Ośrodek dysponuje sprzętem rehabilitacyjnym, który jest wypożyczany nieodpłatnie osobom potrzebującym. Powyższe może się wpisać w kolejny cel zawarty w strategii wsparcie osób niepełnosprawnych.

UCHWAŁĄ nr XXXIII/192/06 Rady Gminy Harasiuki z dnia 3 marca 2006 r. został przyjęty Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii. Na terenie gminy nie jest zauważalny problem w tym zakresie jednakże są prowadzone działania profilaktyczne w szkołach celem ustrzeżenia dzieci i młodzieży przed sięganiem po używki.

UCHWAŁĄ nr XXIX/136/2017 Rady Gminy Harasiuki z dnia 9 czerwca 2017 r. został przyjęty Program Ochrony Zdrowia Psychicznego Gminy Harasiuki na lata 2017-2022. Prowadzone są działania w tym zakresie poprzez: udzielanie pomocy bytowej (świadczenia pieniężne i niepieniężne zgodnie z ustawą o pomocy społecznej), działania informacyjne o dostępnych formach pomocy dla osób w stanach kryzysu psychicznego. Bardzo poważnym problemem w niesieniu pomocy osobom chorym psychicznie jest brak chętnych osób do świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

UCHWAŁĄ nr XXV/113/2016 Rady Gminy Harasiuki z dnia 28 grudnia 2016 r. został uchwalony Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2019. Podstawowym założeniem Gminnego Programu jest stworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Realizowane w ramach programu zadania koncentrują się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone

zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej. Realizacja programu odbywa się za zgodą rodziny oraz z jej aktywnym udziałem w procesie zmian z wykorzystywaniem jej zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Harasiukach zatrudnia asystenta rodziny, który w 2019r. pracował z 11 rodzinami, w których wychowywane jest 21 dzieci. W 2019r. w pieczy zastępczej przebywało 5 dzieci; w tym 1 dziecko w instytucjonalnej pieczy zastępczej, 1 dziecko w rodzinie zastępczej spokrewnionej oraz 3 dzieci w zawodowej rodzinie zastępczej. Gmina współfinansowała koszt pobytu za 1 dziecko w instytucjonalnej pieczy zastępczej w kwocie **16 106,99** zł, za 1 dziecko w spokrewnionej rodzinie zastępczej w kwocie **27.321,65** zł, za 3 dzieci w zawodowej rodzinie zastępczej w kwocie **47 592,64** zł. Łączna kwota kosztów za pobyt dzieci w pieczy zastępczej wyniosła **47 592,64** zł.

Kolejnym programem kierowanym do rodzin wielodzietnych to Karta Dużej Rodziny polegający na przyznaniu korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług i innych form działalności. W 2019r. zostało złożonych 83 wnioski o przyznanie karty dużej rodziny. Karty dużej rodziny otrzymało **181** osób, w tym 51 dzieci.

Programy, które oferuje rząd powodują poprawę sytuacji materialnej rodzin, jej statusu. Jednakże pojawiający się problem starzenia społeczeństwa powoduje, że zmienia się krąg klientów pomocy społecznej. Pojawia się problem zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom samotnym, niepełnosprawnym, które nie mogą liczyć na pomoc rodziny.

4.10 Realizacja uchwał Rady Gminy Harasiuki.

W 2019 r. Wójt Gminy Harasiuki wykonał **71** UCHWAŁ Rady Gminy Harasiuki przygotowanych przez poszczególne referaty Urzędu Gminy Harasiuki, w tym:

Lp.	Referat stanowisko/nazwa jednostki gminy	Ilość przygotowanych uchwał
1.	Referat Finansów	37
2.	Referat Organizacyjny	19
3.	Referat Rozwoju Gospodarczego	16
4.	Referat Spraw Obywatelskich	2
5.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2
6.	Zakład Usług Komunalnych	2
7.	Zespół Obsługi Szkół	6

4.11 Sprawy obywatelskie.

Podmioty gospodarcze działające na terenie gminy Harasiuki w 2019 r.

Lp.	Ilość działających w 2019 r. podmiotów gospodarczych	Ilość nowych działalności	Ilość zakończonych działalności	Ilość wznowionych działalności	Ilość zawieszonych działalności	Ilość wprowadzonych zmian	Liczba wszystkich wprowadzonych wniosków w 2019 r.
1.	144	20	8	4	15	48	95

Opracowanie własne na podstawie danych z raportu Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Stan na dzień 31 grudnia 2019

W 2019 r. wpisano do Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej (CEIDG) 20 nowych przedsiębiorców oraz wykreślono z CEIDG 8 przedsiębiorców. W 2019 r. przyjęto 48 wnioski o zmianę wpisu w CEIDG, w tym 15 dotyczyło zawieszenia działalności gospodarczej, a 4 dotyczyło wznowienia działalności gospodarczej.

Do Urzędu Gminy Harasiuki wpłynęło w 2019 r. 38 wniosków w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz 1 wnioski w trybie ustawy o petycjach.

W 2019 r. nie wpłynęły skargi do Urzędu Gminy i do Rady Gminy Harasiuki w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego.

Na terenie Gminy Harasiuki w 2019r. odbywały się następujące konsultacje. W dniu **19 marca 2019 r.** w Gminnym Ośrodku Kultury w Harasiukach odbyły się konsultacje społeczne dotyczące nadania nazw ulic w miejscowości Harasiuki. W konsultacjach wzięło udział 43 osoby. W dniu **20 marca 2019 r.** w świetlicy w Sierakowie odbyły się konsultacje społeczne dotyczące nadania nazw ulic w miejscowości Sieraków. W konsultacjach wzięło udział 41 osób. Podczas konsultacji omawiane były propozycje nazw ulic, które zostały nadane w tych miejscowościach.

Od dnia **12 września 2019r. do 26 września 2019r.** odbyły się konsultacje w sprawie przeprowadzenia projektu „Rocznego programu współpracy Gminy Harasiuki z organizacjami pozarządowymi oraz z innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2020r.”. w trakcie trwania konsultacji do Urzędu Gminy nie wpłynęły uwagi dotyczące programu współpracy.

5 KULTURA, SPORT, PROMOCJA GMINY.

5.1. Kultura

5.1.1. Gminny Ośrodek Kultury.

W Gminnym Ośrodku Kultury w Harasiukach w roku 2019 zatrudnionych było trzech pracowników merytorycznych oraz główna księgowa na 1/20 etatu. Jednym z zadań wykonywanych przez GOK jest kultywowanie tradycji. Cel ten realizowany jest poprzez pracę następujących zespołów: *zespół śpiewaczy Krzeszowa Górnego, zespoły obrzędowe z Łazor i Sierakowa oraz grupę kołędniczą z Łazor.* W ramach realizacji kultywowania tradycji prowadzona jest „Zagroda kowalska” w Krzeszowie Górnym.

Na terenie powiatu niżańskiego jedynie w gminie Harasiuki działają zespoły obrzędowe i kołędnicze, które kultywują tradycję. Do innych form prowadzonych

w GOK należy zaliczyć, **zespół akordeonowy** oraz kabaret „**Sami swoi**”. Prowadzona jest również nauka gry na instrumentach muzycznych.

W roku 2019 Gminny Ośrodek Kultury w Harasiukach był **organizatorem następujących wydarzeń kulturalnych:**

W dniu **5 stycznia 2019 r.** grupa kolędnicza z Łazor wystąpiła gościnnie w Kamionce Dolnej na zaproszenie tamtejszego Koła Gospodyń Wiejskich.

6 stycznia 2019 r. grupa kolędnicza z Łazor wzięła udział w Wojewódzkim konkursie grup kolędniczych w Kolbuszowej. Zespół zdobył najwyższą nagrodę „Złotego turonia” oraz nagrodę pieniężną

W dniu **13 stycznia 2019 r.** grupa kolędnicza „**Herody**” z Łazor gościła ze swoim programem na zaproszenie ks. Miłostawa Żura z parafii p.w. Matki Bożej Królowej Polski w Zamościu.

W dniu **20 stycznia 2019 r.** zespół kolędniczy wziął udział w IX Ogólnopolskim Przeglądzie Zespołów i grup kolędniczych w Lublinie. Zespół zajął I miejsce i otrzymał nagrodę pieniężną.

W dniu **27 stycznia 2019 r.** na sali widowiskowej GOK zorganizowano „Gminny Konkurs Kolęd” w którym wzięło udział 29 uczniów ze Szkół terenu gminy Harasiuki. Podczas konkursu kolęd wręczono również nagrody w Gminnym Konkursie Plastycznym na „**Ozdobę Choinkową**”. Na konkurs wpłynęło 57 prac. Podczas konkursu gościnnie wystąpiła grupa kolędnicza z Łazor z widowiskiem „Herody”.

W dniu **2 lutego 2019 r.** grupa kolędnicza z Łazor brała udział w 44. Międzywojewódzkim Sejmiku Wiejskich Zespołów Teatralnych w Tarnogrodzie.

W dniu **3 lutego 2019 r.** kolędnicy z Łazor wzięli udział w XVII Regionalnym Przeglądzie Grup Obrzędowych w Starym Dzikowie. Zespół kolędniczy zdobył główną nagrodę **Grand Prix Przeglądu**.

13 lutego 2019 r. odbył się spektakl teatryku dla dzieci Blaszana bębenek zatytułowany „**Skarb to nie tylko złoto**” który obejrzało udział ok. 50 osób.

22 lutego 2019 r. w GOK zorganizowano „**Prezentację instrumentów muzycznych**” w której wzięło udział 13 dzieci.

W kwietniu ubiegłego roku w sali GOK zorganizowano wystawę prac plastycznych związaną z Gminnym Konkursem na pisanek wielkanocną w którym wzięło udział 34 uczniów ze Szkół z terenu gminy Najlepsze prace zostały nagrodzone, pozostali uczestnicy otrzymali upominki oraz pamiątkowe dyplomy.

W dniach **14,18,19 oraz 21 kwietnia 2019 r.** zespoły obrzędowe działające przy GOK przedstawiły „**Misterium Męki Pańskiej**” w kościele p.w. Miłosierdzia Bożego w Harasiukach.

W dniu **25 kwietnia 2019 r.** na terenie gminy Harasiuki gościliśmy delegację Anglików –rodzin żołnierzy-*lotników samolotu HALIFAX JP 244 „Rita*”, który rozbił się podczas II Wojny Światowej w okolicach Sarzyny - ewakuowanych 5 czerwca 1944r. z lotniska polowego w okolicach Huty Podgórznej. Delegacja odwiedziła Szkołę Podstawową w Hucie Krzeszowskiej gdzie spotkała się z młodzieżą. Ponadto złożyła kwiaty przy tablicy pamiątkowej w Hucie Podgórznej oraz przy tablicy upamiętniającej miejsce w którym ukrywał się Andrzej Kiszka ps. „Dąb” – jeden z ostatnich Żołnierzy Wyklętych. Ostatnim punktem wizyty delegacji angielskiej były Porytowe Wzgórze

w lasach Janowskich - miejsce bitwy partyzanckiej w czerwcu 1944r. W uroczystości wzięło udział ok. 500 osób.

W dniu **27 kwietnia 2019 r.** zespół obrzędowy z Łazor wziął udział w XXXI Wojewódzkim konkursie „Ludowe obrzędy i zwyczaje” w Sędziszowie Małopolskim. Zespół prezentował widowisko zatytułowane „Narodziny syna” za które otrzymał wyróżnienie oraz nagrodę pieniężną.

18 maja 2019 r. w Niżańskim Centrum Kultury odbył się Powiatowy Dzień Działacza Kultury. Z naszej gminy uczestniczyli pracownicy Gminnej Biblioteki Publicznej, pracownicy Gminnego Ośrodka Kultury oraz P. Janusz Kusz założyciel zespołu kolędniczego z Łazor, który otrzymał nagrodę za upowszechnianie kultury w powiecie Niżańskim.

W 2019 roku nasza Gmina była organizatorem **Dożynek Powiatu Niżańskiego**, które odbyły się w dniu **18 sierpnia 2019 r.** Na uroczystości złożyły się Msza Święta w kościele p.w. Miłosierdzia Bożego w Harasiukach, przemarsz korowodu dożynkowego na plac uroczystości, oficjalne otwarcie Dożynek, ceremonia chleba, prezentacje programów artystycznych gmin powiatu Niżańskiego. Gwiazdą wieczoru był zespół disco polo „*Piękni i młodzi*”. Następnie wystąpiła grupa „Nobis” z Krzeszowa. Ostatnim punktem programu była dyskoteka. W trakcie Dożynek zorganizowano następujące konkursy: Konkurs wieńcowy oraz III Powiatowy konkurs na tradycyjny produkt kulinarny Powiatu Niżańskiego. W konkursie wieńcowym pierwsze miejsce zdobyły panie z KGW w Sierakowie. W dożynkach wzięło udział ok. 5 tys. osób.

W dniu **25 sierpnia 2019 r.** w Markowej odbyły się XIX Dożynki Województwa Podkarpackiego. Powiat Niżański reprezentowała grupa wieńcowa z Sierakowa.

1 września 2019 r. zorganizowano XVI edycję imprezy „**Grzyby 2019**”. Na program złożyły się: otwarcie wystawy „Wojewódzkiego konkursu fotograficznego „Piękno Podkarpacia”, występ chóru „Klucz” z Majdanu Starego, występ kapeli flisackiej z Ulanowa, występ zespołu „Fire – LBL”, występ zespołu disco- polo „Megustar”. Gwiazdą wieczoru był zespół „Łzy”. Festyn zakończył imprezę. Ponadto zorganizowano wystawę pokonkursową „Piękno Podkarpacia”, wystawę uzbrojenia armii z okresu II Wojny Światowej „Militaryne dziedzictwo regionu”, degustację potraw regionalnych, degustację zupy grzybowej, wystawy, malarstwa i rękodzieła artystycznego, konkurs kulinarny „Grzybowe smaki”, wesołe miasteczko oraz gastronomię. Impreza objęta była patronatem Marszałka Województwa Podkarpackiego. W imprezie wzięło udział ok. 4 tys. osób.

22 września 2019 r. w miejscowości Banachy odbyło się uroczyste **odsłonięcie i poświęcenie pomnika żołnierzy poległych** w bitwie pod Banachami. Na cmentarzu wojennym odbyła się Msza Święta w intencji żołnierzy poległych w czasie II Wojny Światowej sprawowana przez Ks. Biskupa Mariana Rojka Ordynariusza Diecezji Zamojsko – Lubaczowskiej. Po Mszy Świętej odczytany został apel poległych z udziałem Kompani Honorowej Wojska Polskiego z Niska oraz oddana salwa Honorowa. Uczniowie z PSP Huta Krzeszowska przedstawili część artystyczną. Na zakończenie wszyscy uczestnicy uroczystości mogli poczęstować się grochówką wojskową. Uroczystość była objęta Honorowym Patronatem Wojewody Podkarpackiego. Frekwencja podczas uroczystości wyniosła ok. 1,5 tys. osób.

24 listopada 2019 r. w Sali GOK zorganizowano XXII „**Wieczór z obrzędem**” połączony z Dniem Działacza Kultury. W części artystycznej wystąpił zespół obrzędowy z Sierakowa z widowiskiem „Imieniny sołtysa”, kabaret „Sami swoi” ze skeczem „Egzotyczne wakacje” oraz zespół akordeonowy działający przy GOK. Najbardziej aktywni działacze kultury terenu gminy otrzymali nagrody pieniężne. W imprezie wzięło udział ok. 100 osób.

W roku 2019 budżet Gminnego Ośrodka Kultury w Harasiukach wyniósł **395 626,51 zł**. Z tego wydatkowano na organizację imprez **84 457,77 zł**. Na nagrody dla działaczy kultury z terenu gminy **6 840 zł**. Udział zespołów w konkursach tj. akredytacja, diety oraz transport wyniosły **10 300,84 zł**. Na utrzymanie Zagrody kowalskiej w Krzeszowie Górnym wydatkowano kwotę **12 696,17 zł** w tym remont podłogi **4 105,17 zł**, położenie gontu na kapliczce, bramie, furtce **4 790 zł** oraz ubezpieczenie 801 zł.

Wspólnie ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Gminy Harasiuki roku ubiegłym złożono do Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Ziemi Nizańskiej” dwa wnioski o dofinansowanie. Pierwszy na „Piknik w Zagrodzie Kowalskiej – Kultywowanie twórczości ludowej na kwotę **10 000 zł** na który podpisana jest umowa. Drugi wniosek również na kwotę **10 000 zł** piknik ”Gdzie kucharek sześć w Hucie Krzeszowskiej” wstępnie uzyskał akceptację ale nie ma jeszcze podpisanej umowy. Realizacja tych wniosków nastąpi w bieżącym roku.

5.1.2. Gminna Biblioteka Publiczna.

Na terenie gminy Harasiuki prowadzą działalność Gminna Biblioteka Publiczna w Harasiukach o powierzchni 61m² oraz dwie Filie Biblioteczne w Hucie Krzeszowskiej o powierzchni 93 m² i Krzeszowie Górnym o powierzchni 52 m². W Gminnej Bibliotece Publicznej zatrudnione jest 4 osoby (Kierownik GBP na 1 etat, dwóch Bibliotekarzy na 3/4 etatu, Główna Księgowa na 1/20 etatu).

Podstawą działalności placówek bibliotecznych jest księgozbiór, którego **stan na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosił ogółem 44 145 woluminów o wartości 271 805,58 zł** i jest to **7 233** zbiorów bibliotecznych na 1000 mieszkańców. W roku 2019 przybyło 618 woluminów na **wartość 12 567,42 zł**.

Zarejestrowano w 2019 roku **887 czytelników** i jest to **14,36%** mieszkańców gminy, w 2018 roku było to 13,69 %. Wypożyczenia księgozbioru w 2019 roku wyniosły ogółem 18 236 woluminów oraz 2 648 czasopism. Placówki biblioteczne odwiedziło w 2019 roku łącznie **17 930 osób**. W placówkach bibliotecznych użytkowanych jest **16** komputerów, z dostępem dla czytelników jest 9 stanowisk komputerowych i jest to 1,64 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

Biblioteka główna wraz z filiami bierze udział w projekcie "**Mała książka - wielki człowiek**" realizowanego przez Instytut Książki. Akcja skierowana była dla dzieci w wieku przedszkolnym i ich rodziców. W ramach akcji wydano **52 wyprawek** czytelnicznych oraz dla najwytrwalszych małych czytelników 14 dyplomów. Udział w projekcie był bezpłatny. Udział użytkowników w imprezach bibliotecznych w 2019 roku w przeliczeniu na 1000 mieszkańców to **227** w 2018 roku było to 52.

Plan finansowy Gminnej Biblioteki Publicznej w Harasiukach w 2019 roku wyniósł **201 355,12 zł**. Na płace wydano **145 877,80 zł**. Na prenumeratę czasopism wydano **1 279,40 zł** (5 tytułów).

5.2 Sport i rekreacja.

Na terenie gminy Harasiuki w 2019r. funkcjonowało 3 kluby sportowe:

1. Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Klub Sportowy „**Grabniak**” Hucisko
2. Stowarzyszenie Klub sportowy **Tanew Harasiuki**
3. Uczniowski Klub Sportowy **Impuls**.

Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Klub Sportowy „**Grabniak**” Hucisko prowadzi sekcje piłki nożnej działając na terenie gminy Harasiuki. Obecnie klub liczy 31 zawodników. W 2019r. dzięki otrzymanym dotacjom z budżetu gminy klubowi udało zrealizować się następujące cele:

1. Przeprowadzenie regularnych treningów 2 razy w tygodniu po 1,5 godziny
2. Skompletowanie sprzętu niezbędnego do przeprowadzenia rozgrywek
3. Umożliwienie startu zawodników w rozgrywkach piłki nożnej klasy „B”
4. Poprawienie rezultatów- zdobycie 28 pkt. W rundzie i awans w tabeli na 2 miejsce
5. Zorganizowanie i wzięcie udziału w 12 meczach rundy wiosennej
6. Utrzymanie stadionu w stanie pozwalającym na organizowanie rozgrywek.

Dotacja dla klubu sportowego na 2019r. wyniosła **23 000 zł**.

Stowarzyszenie Klub Sportowy **Tanew Harasiuki** prowadzi sekcje piłki nożnej. Klub w 2019r. otrzymał dotację z budżetu Gminy Harasiuki w wysokości **27 000 zł**, ponadto klubowi udało się pozyskać środki w wysokości **1 593,03** pochodzące z Ministerstwa Sportu i Turystyki. Dzięki uzyskanym funduszom klub mógł zrealizować następujące cele:

1. Drużynom seniorów, orlików i żaków zapewniono możliwość udziału w oficjalnych rozgrywkach piłki nożnej, meczach kontrolnych oraz zajęciach treningowych,
2. Drużyna seniorów występowała w klasie „B” i zajęła 4 miejsce w końcowej tabeli rozgrywek. Na półmetku nowego sezonu drużyna została liderem rozgrywek klasy „B”,
3. Drużyna Orlików występowała w lidze okręgowej i zdecydowanie wygrała swoje rozgrywki nie ponosząc przez całą rundę żadnej porażki
4. Drużyna Żaków awansowała do Finału Ogólnopolskiego w rozgrywkach Deichmann 2019 który odbył się w Wałbrzychu,
5. Organizacja zajęć treningowych w wymiarze 4 lub 3 godzin tygodniowo,
6. Organizacja 34 meczy na stadionie w Harasiukach oraz 36 wyjazdów na mecze u innych gospodarzy,

Klub prowadzi systematyczne zajęcia treningowe dla **52** zawodników z **3** grup wiekowych. Przez cały sezon Klubowi Sportowemu Tanew Harasiuki udało się rozegrać następującą ilość meczy:

1. **Drużyna seniorów**- 24 oficjalne mecze ligowe, 10 meczów kontrolnych. Zrealizowanych 80 jednostek treningowych (160 godzin).
2. **Drużyna Orlików**- 20 oficjalnych meczów ligowych, 6 meczów kontrolnych. Zrealizowanych 80 jednostek treningowych (120 godzin).
3. **Drużyna żaków**- 27 meczów ligowych, 8 meczów kontrolnych. Zrealizowanych 120 jednostek treningowych (120 godzin).

Uczniowski Klub Sportowy „**Impuls**” jest klubem, działającym przy Publicznej szkole Podstawowej w Hucie Krzeszowskiej. W 2019r. klub nie składał oferty o dofinansowanie ze środków budżetu Gminy.

5.3 Promocja gminy.

Gmina Harasiuki promuje swoją działalność za pośrednictwem strony internetowej oraz Facebook. Ponadto do promocji wykorzystywane są gadzety reklamowe takie jak: kalendarze, długopisy, smycze, torby reklamowe.

5.3.1. Turystyka.

5.4.2 Współpraca międzynarodowa.

1. Współpraca z gminą Bystre w Republice Słowackiej – gmina nawiązana na podstawie UCHWAŁY nr XIX/106/2008 Rady Gminy Harasiuki z dnia 20 czerwca 2008 r.
2. Współpraca z gminą Plancy-I Abbaye i Champigny-sur-Aube we Francji – UCHWAŁA nr XXIII/132/2008 Rady Gminy Harasiuki z dnia 30 września 2008 r.

5.4 Organizacje pozarządowe i fundacje.

Na terenie gminy Harasiuki w 2019r. funkcjonowało 8 kół gospodyń w następujących miejscowościach: Huta Nowa, Maziarnia, Harasiuki, Hucisko, Pólsieraków, Sieraków, Krzeszów Górny, Łazory. Ponadto w gminie istnieje 9 stowarzyszeń w tym 3 kluby sportowe: Grabniak Hucisko, Tanew Harasiuki oraz Uczniowski Klub Sportowy „Impuls” przy Publicznej Szkole Podstawowej w Hucie Krzeszowskiej; Stowarzyszenie Wędkarskie „Kopalnia”; Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Harasiuki działające przy GOK w Harasiukach; Stowarzyszenie „Nasze Harasiuki”; Stowarzyszenie Przyjaciół Huty Krzeszowskiej „Hucianie”; Stowarzyszenie „Naszym dzieciom” prowadzące na terenie Gminy Harasiuki 3 publiczne szkoły podstawowe w miejscowościach: Gózd, Hucisko i Krzeszów Górny.

Stowarzyszenie „Rozwój i edukacja” działające przy Publicznej Szkole Podstawowej w Harasiukach. W 2019r. do Urzędu Gminy Harasiukach wpłynęło 8 ofert o udzielenie dotacji podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych i niedziałających w celu osiągnięcia zysku z działań; Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, Kultura fizyczna oraz Turystyka. Dotacje zostały udzielone na następujące zadania:

1. Stowarzyszenie „Naszym Dzieciom”: Festyn sprzed lat - międzypokoleniowy pakt w zakresie upowszechniania masowego sportu. Kwota udzielonej dotacji 2500 zł.
2. Stowarzyszenie „Rozwój i edukacja”: Rozwijanie aktywności sportowej. Familiada sportowa- „Rodzinne potyczki na sportowo”. Kwota udzielonej dotacji 2350zł.
3. Stowarzyszenie „Rozwój i edukacja”: Rozwijanie postaw patriotycznych i obywatelskich poprzez wyjazd drużyny harcerskiej „Ignis” na Porytowe Wzgórze. Kwota udzielonej dotacji 3250zł.
4. Koło Gospodyń Wiejskich w Hucisku: Rozwój kultury ludowej w Hucisku. Kwota otrzymanej dotacji 3000zł.
5. Stowarzyszenie „Nasze Harasiuki”: II rajd rowerowy „Rowerem dla niepodległej”. Kwota udzielonej dotacji 1800 zł.

6. Koło Gospodyń Wiejskich w Pólsierakowie: Kino w świetlicy. Kwota udzielonej dotacji **2000 zł**.
7. Stowarzyszenie „Rozwój i edukacja”: Harcerska reaktywacja- harcerze na start. Kwota udzielonej dotacji **3000 zł**.
8. Koło Gospodyń Wiejskich w Harasiukach: „Boże narodzenie” – zwyczaje tradycje ludowe w naszej wsi. Kwota udzielonej dotacji **1000 zł**.

Całkowita kwota udzielonych dotacji wyniosła **18 900 zł**. W 2019r. został ogłoszony konkurs na realizację zadania publicznego z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu na ten cel zostało przeznaczone **50 000 zł**. Podmioty które złożyły oferty otrzymały dotacje w następujących kwotach : Klub sportowy „Tanew Harasiuki” – **27000 zł** oraz Klub sportowy „Grabniak Hucisko” – **23000 zł**.

Ponadto do Urzędu Gminy wpłynęły 2 oferty o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie. Pierwsza oferta złożona została przez Parafie rzymsko- katolicką w Hucie Krzeszowskiej w ramach zadania odrestaurowanych zostało 14 stacji drogi krzyżowej w kościele parafialnym pw. Podwyższenia Krzyża w Hucie Krzeszowskiej, kwota udzielonej dotacji wyniosła 36 750zł. Druga oferta została złożona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Harasiuki zakres prac wykonanych dzięki dofinansowaniu to przebudowa i remont kuźni i stodoły w zagrodzie lasowiackiej w miejscowości Krzeszów Górny. Kwota dofinansowania na zadanie wyniosła **16 400 zł**. Ponadto na wykonanie zadania została udzielona przez Gminę Harasiuki pożyczka w wysokości **50 000 zł**.

5.5 Gmina w rankingach.

(1552 gminy wiejskie)

Ranking wydatków inwestycyjnych samorządów 2016–2018

Miejsce			Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2016-2018 (zł)
2014 2016	2015 2017	2016 2017			
1	1	1	Kleszczów	łódzkie	13504,99
84	167	37	Biszcza	lubelskie	1700,72
359	275	80	Ulanów	podkarpackie	1086,26
343	278	198	Krzyszów	podkarpackie	1075,62
522	250	91	Rudnik nad S.	podkarpackie	1052,75
661	355	350	Jarocin	podkarpackie	898,92
762	466	385	Łukowa	lubelskie	869,49
1158	768	565	Grębów	podkarpackie	747,24
407	857	622	Bojanów	podkarpackie	714,57
116	61	61	Nisko	podkarpackie	712,68
713	769	635	Zaleszany	podkarpackie	708,14
1384	1230	641	Gorzyce	podkarpackie	705,30
984	818	696	Jeżowe	podkarpackie	675,05
105	219	741	Biłgoraj	lubelskie	655,11
120	165	297	Tarnogród	lubelskie	621,83
114	540	844	Księżpol	lubelskie	595,90
412	386	373	Nowa Sarzyna	podkarpackie	524,29
511	604	1013	Kuryłówka	podkarpackie	512,60
1128	1170	1031	Pysznica	podkarpackie	505,18
1188	839	1032	Potok Górny	lubelskie	505,14
102	199	1122	Obsza	lubelskie	463,37
1551	1538	1541	Harasiuki	podkarpackie	97,61

6 Opracowano na podstawie rankingu opublikowanego przez czasopismo WSPÓLNOTA.

RANKING

Gmin wiejskich w 2019 r. wg. czasopisma rzeczpospolitej. gminy w Polsce pod względem trwałego, zrównoważonego rozwoju.

Pozycja w rankingu	Nazwa gminy	Województwo	Punktacja w kategorii: Trwałość ekonomiczno-finansowa	Punktacja w kategorii: Trwałość społeczne	Punktacja w kategorii: Trwałość środowiskowa	Punktacja w kategorii: Jakość zarządzania i współpraca	Punktacja łączna
1	Wielka Wieś	małopolskie	7.78	9.56	8.05	4.5	29.89
87	Biszczka	lubelskie	8.82	4.54	3.19	1	17.56
115	Kamień	podkarpackie	6.2	3.84	4.14	1	15.17
206	Księżpol	lubelskie	7.73	2.82	1	1	12.56
290	Potok Górny	lubelskie	6.05	2.78	1.75	1	11.58
541	Bojanów	podkarpackie	4.39	3.6	1.07	1	10.06
618	Krzyszów	podkarpackie	4.16	3.33	1.21	1	9.7
784	Jeżowe	podkarpackie	2.48	3.77	1.65	1	8.9
935	Pysznica	podkarpackie	2.87	3.54	0.86	1	8.27
1077	Kuryłówka	podkarpackie	2.38	3.01	1.38	1	7.77
1414	Harasiuki	podkarpacki	1.97	3.32	0.24	1	6.53

Najbogatszą gminą w Polsce jest Kleszczów w woj. łódzkim, gdzie łączna suma dochodów w przeliczeniu na jednego mieszkańca osiągnęła poziom **44** tys. zł - wynika z danych Głównego Urzędu Statystycznego za 2018 r.

Na drugim końcu skali znalazła się gmina Zawadzkie w woj. opolskim, w której dochody per capita były 14-krotnie najniższe niż w Kleszczowie, wynosząc **3,2** tys. zł. Natomiast średnie dochody gmin w 2018 r. wyniosły 4,8 tys. zł.

Opublikowany przez GUS wykaz obejmuje **2478** samorządów (*od 1 stycznia gmin jest 2477 w związku ze zniesieniem Ostrowic*). W zestawieniu wzięto pod uwagę zarówno dochody własne - czyli m.in. wpływy z podatków i opłat oraz udziały w PIT i CIT - ale także subwencję ogólną, dotacje celowe z budżetu państwa, a także środki unijne.

Miejsce w kraju	Gmina	Dochody na mieszkańca (w zł)
1.	gm. Kleszczów	43 999
72.	gm. Kamień	6 849
85.	gm. Biszczka	6 684
625.	gm. Księżpol	5 082
651.	gm. Bojanów	5 057
804.	gm. Krzeszów	4 907
932.	gm. Jeżowe	4 821
1159.	gm. Rudnik nad Sanem	4 683
1369.	gm. Ulanów	4 561
1597.	gm. Nowa Sarzyna	4 446
1579.	gm. Biłgoraj	4 458
1550.	gm. Tarnogród	4 469
1799.	gm. Harasiuki	4 328
1932.	gm. Potok Górny	4 257
2043.	gm. Jarocin	4 182
2411.	gm. Pysznica	3 794
2363.	gm. Nisko	3 882

Opracowanie własne na podstawie danych opublikowanych przez GUS.

Projekty UE w gminach

Fundusz Spójności

z perspektywy 2014-2020

Miejsce	Nazwa Gminy	Kwota
277	gm. Nisko	148 272 252
522	Biłgoraj	81 379 555
536	gm. Biłgoraj	78 553 779
683	gm. Ulanów	60 153 930
798	gm. Jeżowe	50 478 496
1084	gm. Rudnik nad Sanem	32 901 708
1152	gm. Księżpol	30 129 492
1178	gm. Jarocin	28 893 399
1226	gm. Krzeszów	27 418 579
1248	gm. Tarnogród	26 496 206
1261	gm. Pysznica	26 020 789
1265	gm. Biszczka	25 901 176
1552	gm. Potok Górny	17 233 453
2010	gm. Bojanów	8 749 255
2155	gm. Harasiuki	6 418 628

Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Według danych GUS środki wspólnotowe stanowiły 248,4 mld zł. Projekty w ramach polityki spójności realizowano we wszystkich 2477 gminach w Polsce.

Dane GUS dotyczą wszystkich projektów realizowanych na terenie danej gminy czy miasta; nie należy ich utożsamiać wyłącznie z projektami realizowanymi przez samorząd. Podane liczby odnoszą się do podpisanych umów o dofinansowanie projektów unijnych i uwzględniają koszty niekwalifikowalne.

Chodzi o fundusze ze środków UE na lata **2014-2020**, dostępne w ramach krajowych programów operacyjnych, takich jak Infrastruktura i Środowisko, a także programów regionalnych, po które mogą sięgać beneficjenci na obszarze danego województwa. Natomiast w zestawieniu nie wzięto pod uwagę Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) i PO RYBY.

W aktualnej perspektywie finansowej (**2014-2020**) Polska zainwestuje w ramach środków z polityki spójności 82,5 mld euro. Jest to najwięcej spośród państw członkowskich UE. Z przedstawionej przez Komisję Europejską propozycji dotyczącej przyszłego budżetu unijnego wynika, że w przyszłej perspektywie Polska miałaby otrzymać 23 proc. środków mniej niż obecnie. Ciężciom w polityce spójności na poziomie UE sprzeciwiają się państwa skupione w inicjatywie przyjaciół polityki spójności, Parlament Europejski oraz Europejski Komitet Regionów, który jest unijnym ciałem doradczym.

Dofinansowanie zadań przez budżet państwa od 2015 r.

Lp.	Nazwa zadania	Kategoria	Wartość zadania	Wartość dofinansowania z budżetu państwa
1.	Świadczenia wychowawcze 2017 r. (Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej)	Sprawy społeczne	4 401 580 zł	4 401 580 zł
2.	Świadczenia wychowawcze 2018 r. (Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej)	Sprawy społeczne	4 109 013 zł	4 109 013 zł
3.	Świadczenia wychowawcze 2016 r. (Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej)	Sprawy społeczne	3 267 663 zł	3 267 663 zł
4.	Świadczenia wychowawcze 2019 r. (Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej)	Sprawy społeczne	689 486 zł	689 486 zł
5.	Otwarte Strefy Aktywności (Ministerstwo Sportu i Turystyki)	Sport	329 907 zł	200 000 zł
6.	SDS- Dobry start (Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej)	Sprawy społeczne	200 700 zł	200 700 zł
7.	Podkarpacki E- Senior (Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju- Programy UE)	Cyfryzacja	142 417 zł	16 886 zł
8.	Program Szkolny Klub Sportowy (Ministerstwo Sportu i Turystyki)	Sport	14 000 zł	14 000 zł
9.	Program Szkolny Klub Sportowy (Ministerstwo Sportu i Turystyki)	Sport	13 400 zł	13 400 zł
10.	Program Szkolny Klub Sportowy (Ministerstwo Sportu i Turystyki)	Sport	11 760 zł	11 760 zł
11.	Program Klub 2017 r. (Ministerstwo Sportu i Turystyki)	Sport	11 111 zł	10 000 zł
12.	Program Klub 2018 r. (Ministerstwo Sportu i Turystyki)	Sport	11 111 zł	10 000 zł
13.	Programista z klasą (Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju- Programy UE)	Cyfryzacja	50 911 zł	5 259 zł

Opracowano na podstawie danych opublikowanych na stronie : <https://www.gov.pl/web/mapa-inwestycji>

Ranking

gmin– dochód z podatków na jednego mieszkańca w 2019r

Kod gminy				GMINA	Wskaźnik G na 2020 r.
10	01	04	2	KLESZCZÓW	31 028,40
06	02	01	1	BIŁGORAJ	1 615,75
18	12	05	3	NISKO	1 511,42
18	18	03	2	PYSZNICA	1 253,66
18	12	06	3	RUDNIK NAD SANEM	1 059,24
06	02	03	2	BIŁGORAJ	915,04
06	02	08	2	KSIĘŻPOL	895,16
06	02	04	2	BISZCZA	865,12
18	12	04	2	KRZESZÓW	846,71
18	12	07	3	ULANÓW	776,06
18	18	02	2	BOJANÓW	774,70
18	12	02	2	JAROCIN	680,78
18	12	03	2	JEŻOWE	642,61
18	12	01	2	HARASIUKI	639,55
06	02	11	2	POTOK GÓRNY	454,97

Opracowanie własne na podstawie publikacji czasopisma WSPÓLNOTA.

Najbogatsze gminy 2018 r.

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Gmina	Województwo	Zamożność per capita 2018 (w zł)
419	351	623	479	395	313	283	353	487	Kamień	Podkarpackie	3 116,39
717	728	1093	1101	970	1019	568	1046	667	Bojanów	Podkarpackie	3 006,29
721	671	1015	1015	763	545	636	786	795	Jeżowe	Podkarpackie	2 945,84
1215	1151	859	1084	831	856	1204	1371	949	Księżpol	Lubelskie	2 877,89
922	401	496	1121	814	986	1414	1426	1217	Kuryłówka	Podkarpackie	2 753,82
541	715	1333	1468	1344	1384	1034	1104	1257	Harasiuki	Podkarpackie	2 733,00
1441	1490	1415	1448	1197	1094	1487	1417	1277	Biszczka	Lubelskie	2 722,91
1103	1442	1540	1546	1535	1468	1464	1423	1425	Jarocin	Podkarpackie	2 613,22
304	396	924	794	928	1167	1448	1466	1437	Krzyszów	Podkarpackie	2 595,68
1017	1146	1306	1225	1341	1195	1514	1533	1459	Potok Górny	Lubelskie	2 570,29
477	468	509	514	524	548	547	557	576	Ulanów	Podkarpackie	2 542,11

Opracowanie własne na podstawie czasopisma WSPÓLNOTA.

Produkt Krajowy Brutto per capita - to wskaźnik zamożności w przeliczeniu na jednego (na głowę) mieszkańca. Do takich obliczeń wykorzystywany jest znany współczynnik, który mierzy rozwój gospodarczy kraju.